

A CADEA FORESTAL – MADEIRA DE GALICIA

2017

CONTIDO

INTRODUCCIÓN E NOTA METODOLÓXICA	4
APROVEITAMENTOS FORESTAIS	5
INDUSTRIA DA MADEIRA.....	33
CONCLUSIÓNS	53
Información de contacto	54

ÍNDICE DE TÁBOAS

Táboa 1 Volume de cortas e solicitudes por especies ano 2017	9
Táboa 2 Evolución das cortas de madeira (produción m ³ madeira en rolo) en Galicia e países UE28.....	11
Táboa 3 Cortas de madeira e solicitudes por tipo de Persoa Xurídica solicitante	23
Táboa 4 Cortas de madeira e solicitudes de persoas físicas segundo xénero de solicitante.....	23
Táboa 5 Tipoloxía de propiedade en volume de aproveitamentos 2017 por distrito forestal.....	24
Táboa 6 Repartición de especies no volume aproveitado por tipoloxía de propiedade	27
Táboa 7 Porcentaje do volume de corta en cada clase de tamaño de aproveitamento e segundo grupo de especies.....	28
Táboa 8 Afeccións administrativas das solicitudes de corta de madeira en Galicia 2017.....	29
Táboa 9 Tipos de procedementos administrativos para solicitude de aproveitamentos (ata Agosto 2018)	29
Táboa 10 Evolución Superficie (ha) e xestores certificados PEFC e FSC en Galicia.....	30
Táboa 11 Superficie (ha) e xestores certificados PEFC por CC.AA.....	31
Táboa 12 Cadeas de custodia PEFC por CC.AA.	31
Táboa 13 Índice de produción industrial de Galicia. Taxas de variación anual e interanual (%)	38
Táboa 14 Exportacións de Galicia por tipo de produto (miles de €)	41
Táboa 15 Resumo de exportacións de Galicia por tipo de produto (miles de €)	42
Táboa 16 Consumos superiores a 10 M€ por parte da Cadea Forestal Madeira de produtos aos distintos sectores da economía.....	43
Táboa 17 Emprego media en cada unha das ramas de actividade da Cadea Forestal Madeira	44
Táboa 18 Número de empresas por actividade principal (grupos CNAE 2009).....	50

ÍNDICE DE FIGURAS

Figura 1 Evolución acumulada de cortas de madeira en Galicia 1996-2017	10
Figura 2 Evolución de cortas de madeira en Galicia 1996-2017 por grupo de especies	10
Figura 3 Comparativa de produción de madeira en rolo entre Galicia e os países UE28	12
Figura 4 Cocientes de aproveitamento de madeira por hectárea forestal e arboredo entre Galicia e países UE28	12
Figura 5 Distribución diaria e media móbil de 7 días das solicitudes de corta de madeira en 2017	13
Figura 6 Distribución das solicitudes semanais de corta de madeira en 2017 por grupo de especies	13
Figura 7 Distribución das cortas de madeira en 2017 por distrito forestal	14
Figura 8 Distribución municipal das cortas de madeira en 2017	14
Figura 9 Volume de madeira (m ³) aproveitado por km ² de superficie municipal en 2017	15
Figura 10 Volume de madeira aproveitado por km ² de superficie arborada municipal en 2017	15
Figura 11 Distribución municipal das cortas de madeira de <i>Eucalyptus globulus</i> en 2017	16
Figura 12 Distribución municipal das cortas de madeira de <i>Eucalyptus nitens</i> en 2017	16
Figura 13 Distribución municipal das cortas de madeira de 'Outros eucaliptos' en 2017	17
Figura 14 Distribución municipal das cortas de madeira de <i>Pinus pinaster</i> en 2017	17
Figura 15 Distribución municipal das cortas de madeira de <i>Pinus radiata</i> en 2017	18
Figura 16 Distribución municipal das cortas de madeira de <i>Pinus sylvestris</i> en 2017	18
Figura 17 Distribución municipal das cortas de madeira de 'Outras coníferas' en 2017	19
Figura 18 Distribución municipal das cortas de madeira de <i>Quercus robur</i> en 2017	19
Figura 19 Distribución municipal das cortas de madeira de <i>Betula</i> spp. en 2017	20
Figura 20 Distribución municipal das cortas de madeira de <i>Castanea</i> spp. en 2017	20
Figura 21 Distribución municipal das cortas de madeira de <i>Populus</i> spp. en 2017	21
Figura 22 Distribución municipal das cortas de madeira de <i>Acacia</i> spp. en 2017	21
Figura 23 Distribución municipal das cortas de madeira de 'Outras Frondosas' en 2017	22
Figura 24 Nomes de muller máis frecuentes nas persoas que venderon madeira en 2017	25
Figura 25 Nomes de home máis frecuentes nas persoas que venderon madeira en 2017	26
Figura 26 Fluxo na cadea forestal - madeira de Galicia 2017	36
Figura 27 Diagrama de interrelacións de produtos / subProdutos na cadea forestal - madeira	37
Figura 28 Facturación cadea Forestal Madeira por subsectores	38
Figura 29 Evolución do IPI da R16 'Industria da Madeira' en España e Galicia 2002-2018	39
Figura 30 Evolución do IPI da R17 'Industria do papel' en España e Galicia 2002-2018	39
Figura 31 Evolución do IPI da R31 'Mobiliario' en España e Galicia 2002-2018	40
Figura 32 Evolución das exportacións de Galicia por destino	42
Figura 33 Evolución Relativa do Emprego en Cadea Forestal Madeira desde 2015	45
Figura 34 Evolución emprego en cadea forestal - madeira Galicia 2011 - 2018	46
Figura 35 Evolución emprego en cadea forestal - madeira España 2011 - 2018	46

Figura 36 Evolución relativa emprego en cadea forestal – madeira Galicia 2011 - 2018	47
Figura 37 Evolución relativa emprego en cadea forestal – madeira España 2011 - 2018	47
Figura 38 Evolución emprego en cadea forestal – madeira A Coruña 2011 - 2018.....	48
Figura 39 Evolución relativa emprego en cadea forestal – madeira Lugo 2011 - 2018.....	48
Figura 40 Evolución relativa emprego en cadea forestal – madeira Ourense 2011 - 2018.....	49
Figura 41 Evolución relativa emprego en cadea forestal – madeira Pontevedra 2011 - 2018.....	49
Figura 42 Afiliados a Seguridade Social en cadea forestal-madeira marzo 2001 - marzo 2018.....	50
Figura 43 Distribución xeográfica de axudas FEADER 2018. Serradoiros.....	51
Figura 44 Distribución xeográfica de axudas FEADER 2018. Aproveitamentos	51
Figura 45 Distribución xeográfica de axudas FEADER 2018. Outros conceptos.....	52
Figura 46 Distribución xeográfica de axudas FEADER 2018. Total.....	52

INTRODUCCIÓN E NOTA METODOLÓXICA

A madeira é renovable, sustentable e pódese utilizar, reutilizar e reciclar. Por iso, é unha materia prima clave para o modelo de transición de Europa cara a unha economía circular destinada a impulsar a competitividade global, fomentar o crecemento económico sustentable e a xeración de novos postos de traballo.

O sector forestal e da madeira de Europa camiña cara á bioeconomía, debido á madurez do mercado de produtos forestais actuais e a necesidade crecente de utilizar produtos renovables. A bioeconomía en Europa está valorada en 2 billóns de euros de facturación anual e xera 22 millóns de empregos (o 9% do emprego en Europa). Segundo o Instituto Forestal Europeo (EFI), a cadea de valor forestal madeira representaría máis do 20% deste sector.

É imprescindible dispoñer de información actualizada da situación da cadea forestal madeira que permita determinar o impacto socioeconómico, axude ao diagnóstico e toma de decisións empresariais e identifique aspectos onde deban incidir as políticas públicas.

O obxecto deste informe é caracterizar, para o exercicio 2017, os aproveitamentos forestais realizados polos silvicultores e comunidades de montes, as principais magnitudes da industria forestal, así como o valor económico dos bens e servizos xerados, o seu comercio e a incidencia no emprego.

Desde o punto de vista metodolóxico, coa finalidade de prover unha información co maior grao de actualización e, nos casos máis específicos non contemplados nos Plans Estatísticos Oficiais, estimacións cun grao de precisión suficiente, traballouse con fontes diversas de información como estatísticas oficiais, rexistros administrativos, enquisas directas a axentes económicos, informes sectoriais e resultados de traballos de investigación. En cada un dos epígrafes, táboas ou gráficos incluídos no presente traballo indícanse a fonte ou fontes dos datos.

APROVEITAMENTOS FORESTAIS

APROVEITAMENTOS FORESTAIS

- O exercicio **2017 marca un récord no que respecta ao volume de corta de madeira en Galicia**, superándose **por primeira vez a cifra de 8,5 millóns de metros cúbicos** de madeira con cortiza e sitúase lixeiramente por enriba da cantidade alcanzada en 2015, o outro mellor rexistro da serie histórica.
- Isto supón o 47% da madeira cortada en España, o 1,88% da madeira en rolo producida na UE-28 e o 3,53 % da producida na zona Euro¹.

Composición dos aproveitamentos:

- Por especies, respecto de 2015, rexistrouse un incremento en eucalipto (14 %), un descenso en coníferas (9%) e as cortas de frondosas permanecen estancadas².
- O eucalipto consolídase por encima do 50% das cortas de madeira por noveno ano consecutivo, superando o nivel de 5 millóns de m³ e destacando a crecente incorporación de madeira de *Eucalyptus nitens* nos devanditos aproveitamentos.

Distribución temporal dos aproveitamentos:

- A distribución temporal dos aproveitamentos, estimada a partir da presentación de solicitudes administrativas, móstrase relativamente constante ao longo do ano a un ritmo de entre 20 e 30 mil m³ semanais.
- Isto supón que de media nunha semana en Galicia chéguese a aproveitar tanta madeira como nun ano na Comunidade Valenciana ou conxuntamente nas de Canarias, Madrid e Murcia³. Para o transporte da madeira aproveitada en Galicia requírense da orde de 1.000 a 1.100 viaxes de camión de madeira diarios.
- Na distribución anual das solicitudes de corta correspondente a 2017, pode percibirse un incremento de solicitudes, particularmente en coníferas, para poder levar a cabo a corta da madeira afectada pola vaga de incendios de outubro antes do seu total deterioro.

¹ Porcentaxes obtidas de comparar a estimación para Galicia 2017 co último rexistro oficial no resto de áreas xeográficas (Eurostat 2016).

² A estimación de volumes aproveitados pode non incluír unha cantidade significativa de madeira con destino aproveitamento doméstico de leñas. Isto pode afectar particularmente á estimación de corta de frondosas distintas do eucalipto.

³ Avance do Anuario de Estadística Forestal 2014. MAPAMA.

Distribución xeográfica dos aproveitamentos:

- No que respecta á distribución xeográfica dos aproveitamentos hai que destacar que a maior parte dos mesmos distribúense nos seguintes distritos.
- A Mariña Lucense con 1,2 millóns de m³, é o distrito cun maior volume de corta en 2017, aínda que outros cinco distritos sitúanse na contorna de 1 millón de m³ (Bergantiños-Mariñas Coruñesas, Ferrol-Ortegal, Lugo-Sarria, Santiago-Meseta Interior e Terra Chá).
- Isto supón que os seis distritos enumerados (3 da provincia de Lugo e 3 da da Coruña) concentran o 71% dos aproveitamentos de madeira. Só hai 2 comunidades autónomas que –con referencia as cortas de 2014 ⁴– superasen o volume de aproveitamento anual de calquera destes distritos forestais.
- O seguintes seis distritos na lista (3 de Pontevedra, 2 da Coruña e 1 de Lugo) acumulan o 24%. Os últimos 7 distritos (onde se atopa toda a provincia de Ourense) só supoñen menos do 5% do volume total de cortas.

Certificación Forestal:

- Os sistemas de certificación forestal tratan de garantir, mediante a auditoría dunha terceira parte independente, unha xestión do monte que sexa ambientalmente sustentable, socialmente responsable e economicamente viable. Os silvicultores que queren certificar os seus montes deben contar con documentos de xestión e someterse a auditorías de cumprimento. Esa certificación forestal permite que as empresas que adquiren a súa madeira poidan comercializar daquela os seus produtos con selos internacionalmente recoñecidos que acreditan que a madeira procede de xestión forestal sustentable. Estas etiquetas, hoxe en día, son practicamente unha obrigación para acceder a boa parte dos mercados internacionais.
- En Galicia operan, desde fai máis dunha década, dous sistemas de certificación forestal recoñecidos internacionalmente, PEFC e FSC. Ambos incrementaron sensiblemente a súa presenza por mor de adaptar as súas esixencias a un contexto de pequena propiedade forestal e a través do papel activo de asociacións e empresas de servizos.
- Aínda que Galicia só representa o 7,2% e 16,2% da superficie forestal española certificada baixo os sistemas PEFC e FSC respectivamente, necesita para iso dispoñer dun 69,9% e 87,9% dos xestores certificados en España baixo ambos sistemas.
- No que respecta ás Cadeas de Custodia, en Galicia sitúase o 25,1 % das certificadas polo sistema PEFC e o 20,7% das certificadas segundo o sistema FSC.

⁴ Última estatística a nivel estatal publicada (Avance do Anuario de Estatística Forestal 2014. MAPAMA).

Tipoloxía do titular do aproveitamento:

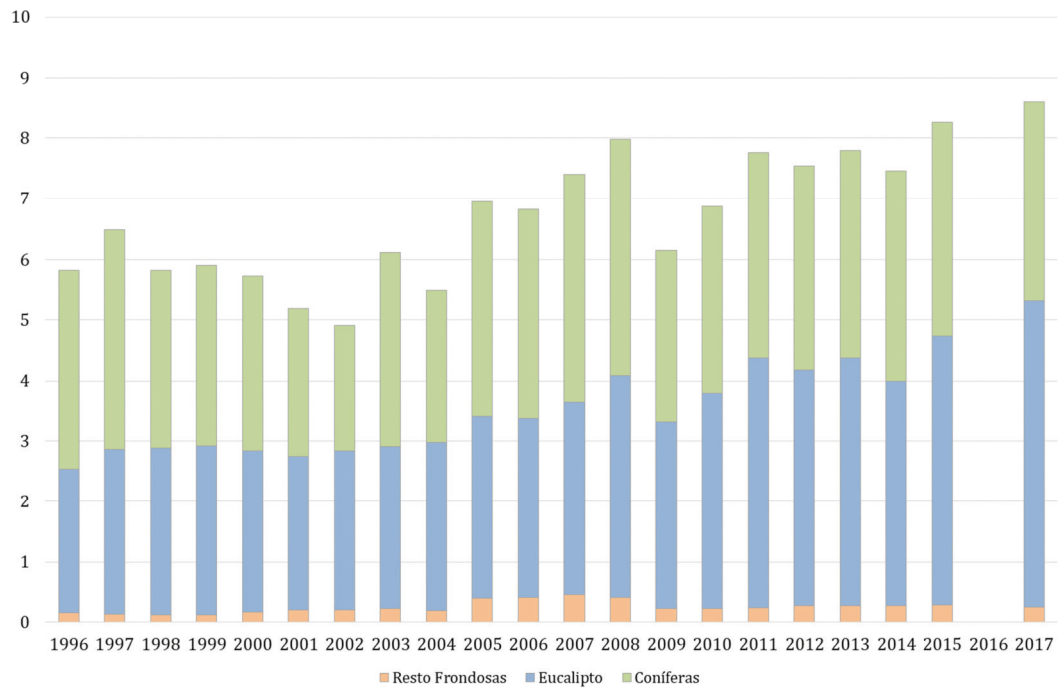
- En 2017, foi solicitada por persoas xurídicas a corta de 1.034.410 m³ de madeira (13%) e os 7.563.741 m³ restantes (87%) por persoas físicas. As persoas xurídicas realizaron 5.318 solicitudes de corta (5%) e as persoas físicas 111.982 (95%).
- De entre as persoas físicas o 42% do volume vendido corresponde a mulleres e o 58% a homes.
- De entre as persoas xurídicas destacan as Comunidades de Montes Veciñais en Man Común con aproveitamentos por un volume de 851.233 m³ o que supón o 9,9% do total de cortas de madeira. Por encima de 10.000 m³ aparecen patrimonios de empresas forestais (48.227 m³), sociedades de herdeiros e proindivisos familiares (37.743 m³), agrupacións de propietarios forestais con personalidade xurídica (32.668 m³), aproveitamentos vinculados a empresas agrogandeiras e agroalimentarias (15.784 m³) e sociedades inmobiliarias e financeiras (15.170 m³).
- Nas provincias da Coruña e Lugo, a propiedade privada individual supón a práctica totalidade dos aproveitamentos forestais (95,5% e 96% respectivamente). Na provincia de Ourense esta porcentaxe baixa ata o 77,5% e en Pontevedra só supón o 45,6%. Nesta última provincia, as Comunidades de Montes son responsables do 53,1% da madeira aproveitada, con cifras de 76,8% e 80,8% nos distritos forestais do Condado – A Paradanta e Vigo – Baixo Miño.
- No que respecta á repartición de especies por tipo de titular, é evidente a diferenza entre os titulares individuais e as Comunidades de Montes. Nos primeiros a madeira de eucalipto supón aproximadamente o 50% do volume de aproveitamentos de 2017 e a madeira de piñeiro ao redor do 35%, mentres que nas segundas a madeira de piñeiro supón máis do 66% das cortas e a de eucalipto menos do 30%.
- En 2017, o 60% da madeira cortárono as 35 empresas que cortan máis de 50.000 m³ e o 80% as 151 que cortaron máis de 10.000 m³. Para o 20% restante foi necesario o concurso doutras 300 empresas e autónomos.

Táboa 1 Volume de cortas e solicitudes por especies ano 2017

	Solicitudes de corta (nº)	Volume de corta (m3)
	117.301	8.598.152
Eucaliptos	42.392	5.075.751
<i>Eucalyptus globulus</i>	31.123	3.398.563
<i>Eucalyptus nitens</i>	4.918	1.040.837
Outros Eucaliptos ou sen especificar	6.351	636.351
Coníferas	37.053	3.278.762
<i>Pinus pinaster</i>	23.692	1.586.936
<i>Pinus radiata</i>	8.433	1.344.788
<i>Pinus sylvestris</i>	545	89.378
Outras coníferas	4.383	257.659
Fronzosas (distintas do eucalipto)	37.856	243.639
<i>Quercus robur</i>	12.805	75.025
Outros <i>Quercus</i>	9.463	60.685
<i>Betula</i> spp.	3.865	29.915
<i>Castanea</i> spp.	4.251	23.294
<i>Populus</i> spp.	798	24.338
<i>Acacia</i> spp.	1.069	10.272
Outras fronzosas	5.605	20.110

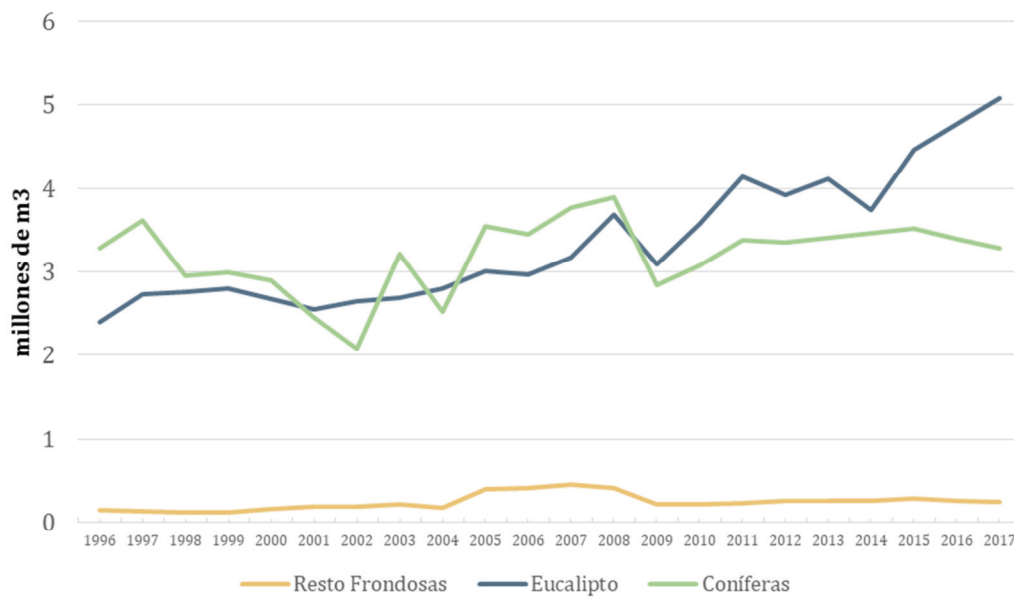
Fonte: Elaboración propia a partir de rexistro de solicitudes de aproveitamento e enquisa a empresas e xestores forestais

Figura 1 Evolución acumulada de cortas de madeira en Galicia 1996-2017

Fonte: Elaboración propia e informes Confemadeira-Galicia 2015

Figura 2 Evolución de cortas de madeira en Galicia 1996-2017 por grupo de especies

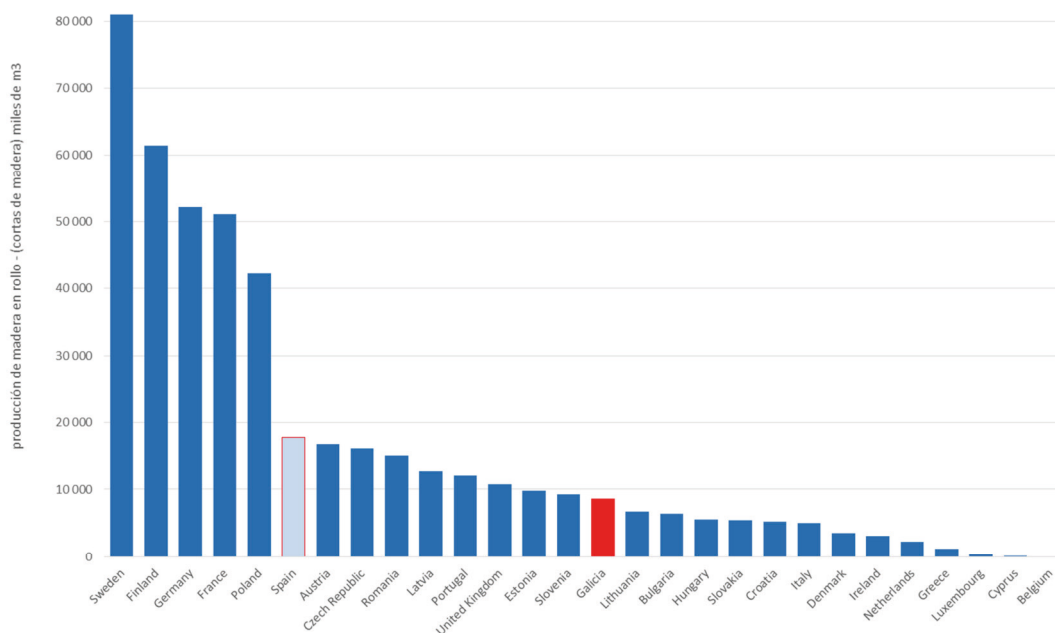
Fonte: Elaboración propia e informes Confemadeira-Galicia 2015

Táboa 2 Evolución das cortas de madeira (producción m³ madeira en rolo) en Galicia e países UE28

Ano	2005	2010	2016	Variación 2005-2016
Suecia	98 200	72 200	80 959	-18%
Finlandia	52 250	52 125	61 434	18%
Alemaña	56 946	54 418	52 194	-8%
Francia	52 499	55 808	51 131	-3%
Polonia	31 945	35 467	42 137	32%
España (incl. Galicia)	15 531	16 089	17 848	15%
Austria	16 471	17 831	16 763	2%
República Checa	15 510	16 736	16 163	4%
Rumania	14 501	13 112	15 117	4%
Letonia	12 843	12 534	12 651	-1%
Portugal	10 746	9 648	11 985	12%
Reino Unido	8 519	9 718	10 754	26%
Estonia	5 500	7 200	9 735	77%
Eslovenia	2 733	2 945	9 267	239%
Galicia	6 850	6 970	8 590	25%
Lituania	6 045	7 097	6 747	12%
Bulgaria	5 862	5 668	6 410	9%
Hungría	5 940	5 740	5 586	-6%
Eslovaquia	9 302	9 599	5 381	-42%
Croacia	4 018	4 477	5 165	29%
Italia	8 691	7 844	5 052	-42%
Dinamarca	2 962	2 669	3 483	18%
Irlanda	2 648	2 618	3 050	15%
Holanda	1 110	1 081	2 271	105%
Grecia	1 523	1 048	1 217	-20%
Luxemburgo	249	275	332	33%
Chipre	10	9	16	63%
Bélxica	4 950	4 827	s.d.	s.d.
Malta	s.d.	s.d.	s.d.	s.d.

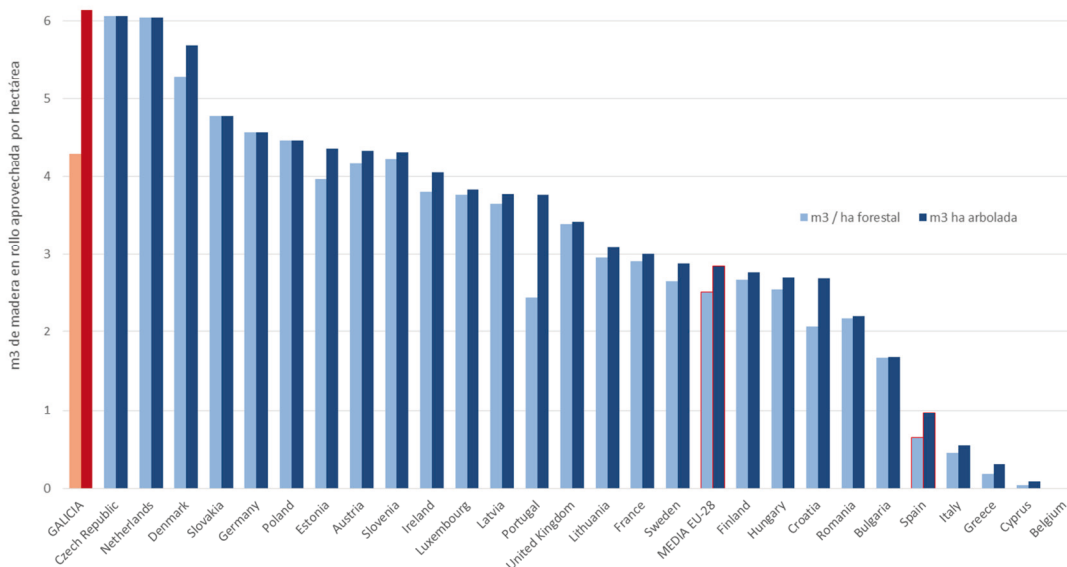
Fonte: Eurostat (2016) excepto Galicia (2017) elaboración propia.

Figura 3 Comparativa de produción de madeira en rolo entre Galicia e os países UE28

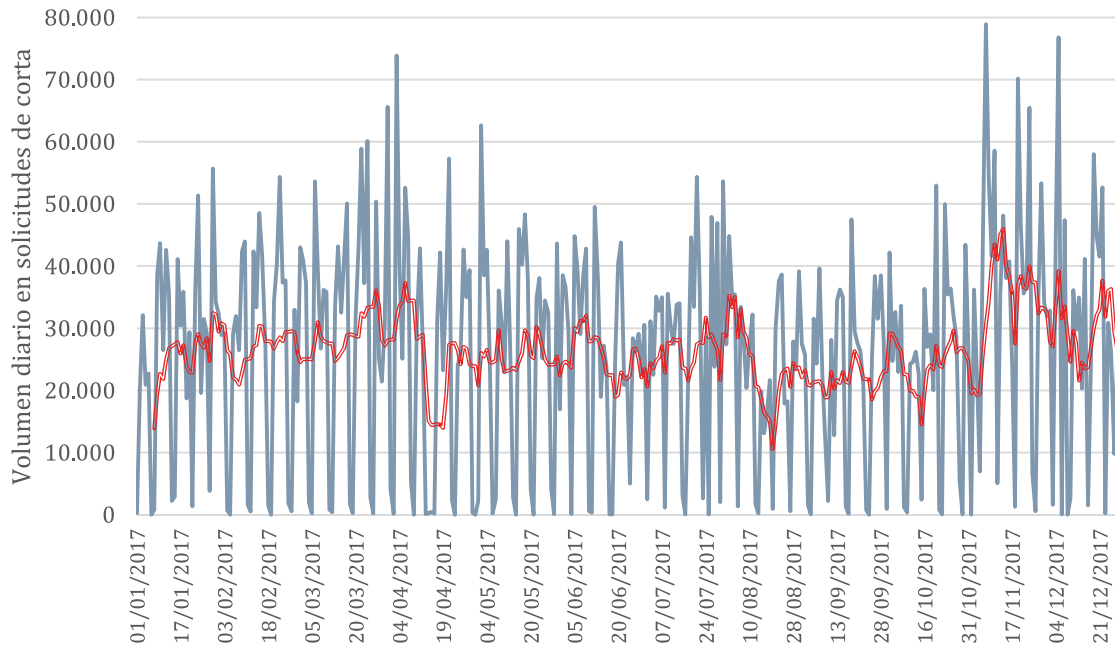
Fonte: Eurostat (2016) excepto Galicia (2017) elaboración propia.

Figura 4 Cocientes de aproveitamento de madeira por hectárea forestal e arboredo entre Galicia e países UE28

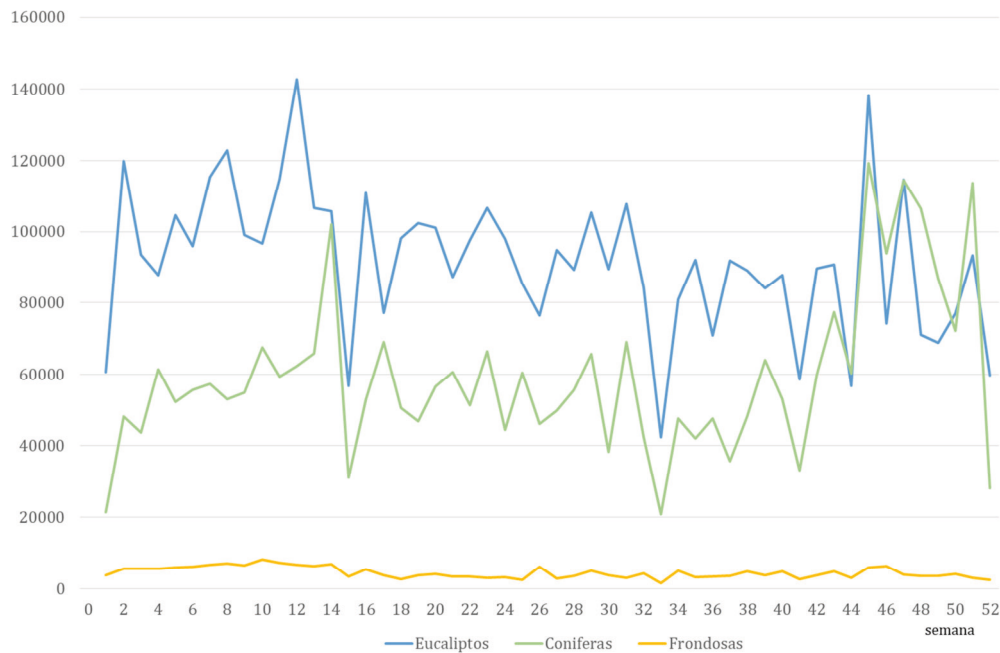
Fonte: Eurostat (2016) excepto Galicia (2017) elaboración propia.

Figura 5 Distribución diaria e media móbil de 7 días das solicitudes de corta de madeira en 2017

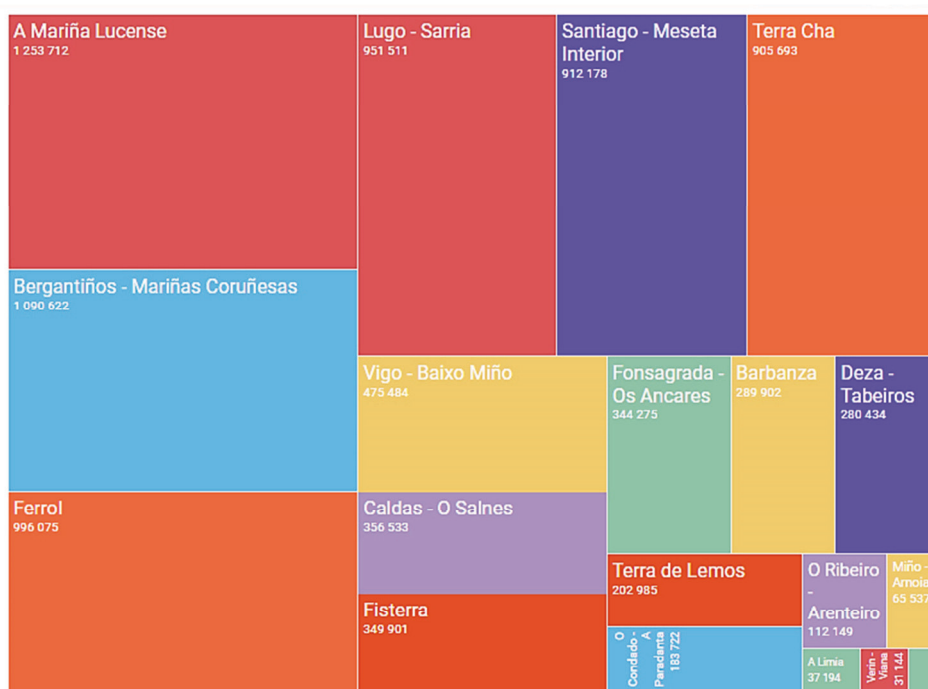
Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento

Figura 6 Distribución das solicitudes semanais de corta de madeira en 2017 por grupo de especies

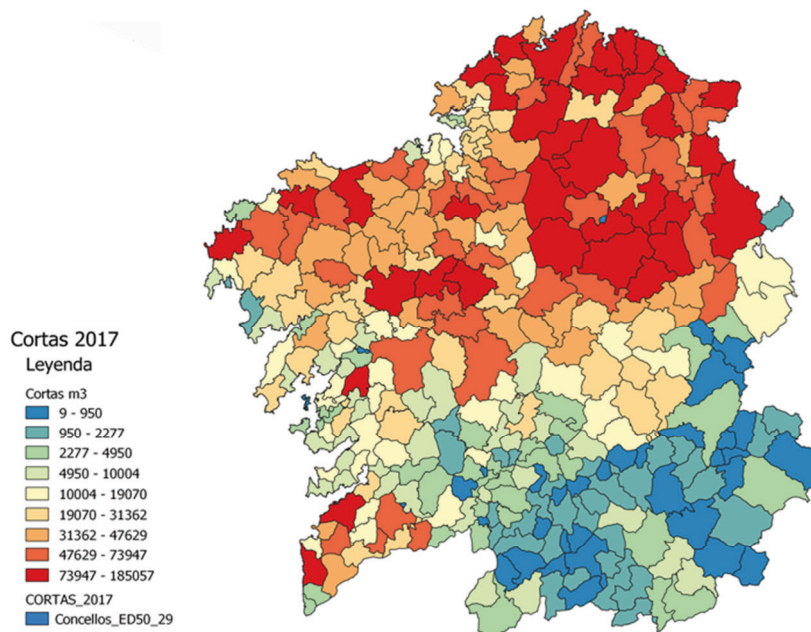
Fonte: Elaboración propia a partir de rexistro de solicitudes de aproveitamento

Figura 7 Distribución das cortas de madeira en 2017 por distrito forestal

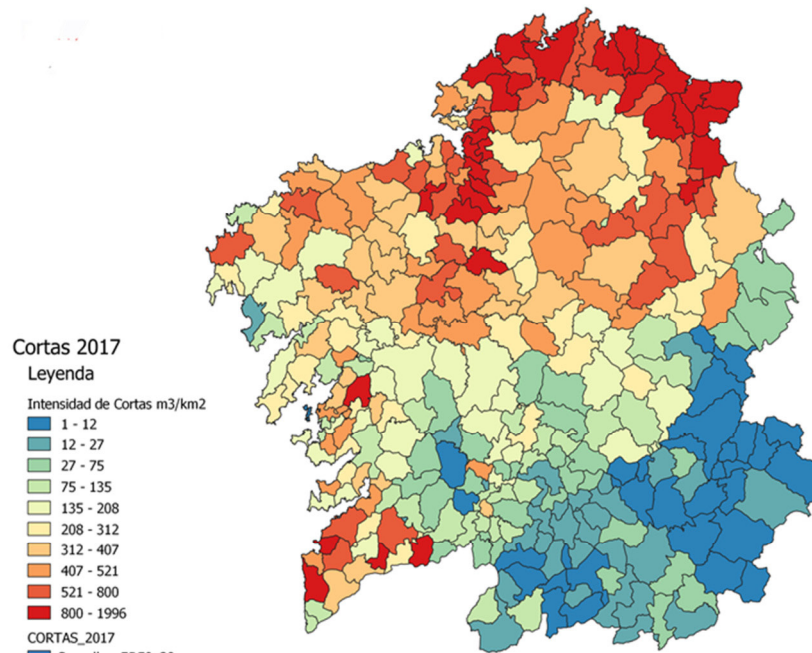
Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento e enquisa a empresas e xestores forestais

Figura 8 Distribución municipal das cortas de madeira en 2017

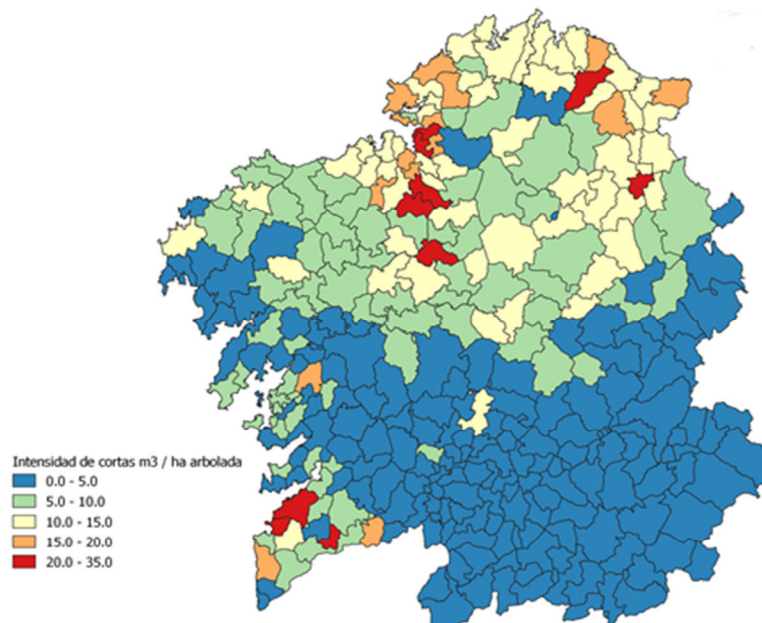
Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamentos e enquisa a empresas e xestores forestais

Figura 9 Volume de madeira (m³) aproveitado por km² de superficie municipal en 2017

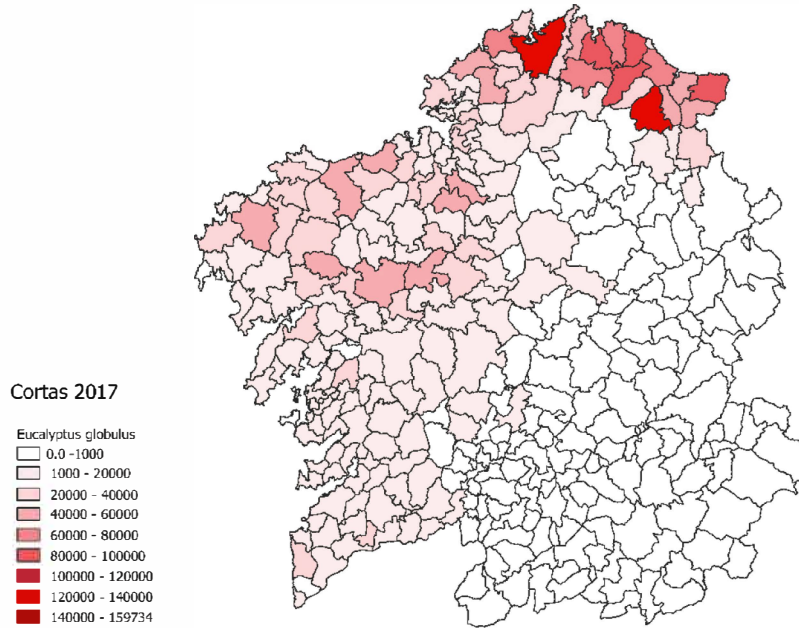
Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento e enquisa a empresas e xestores forestais

Figura 10 Volume de madeira aproveitada por km² de superficie arborizada municipal en 2017

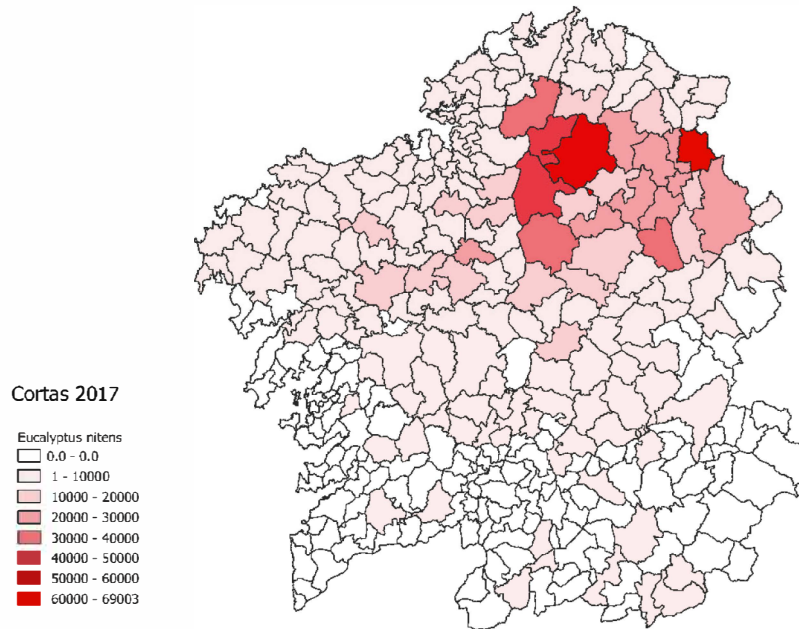
Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamentos e enquisa a empresas e xestores forestais

Figura 11 Distribución municipal das cortas de madeira de *Eucalyptus globulus* en 2017

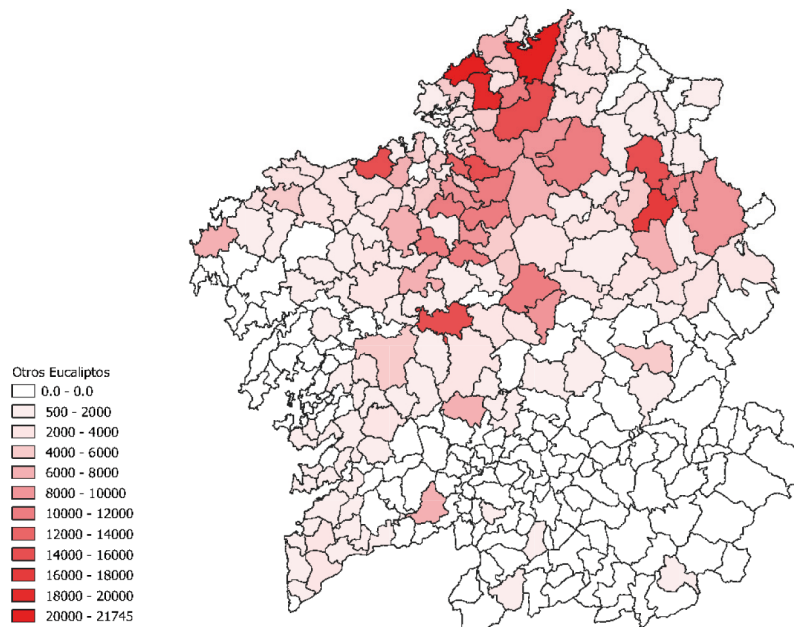
Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento e enquisa a empresas e xestores forestais

Figura 12 Distribución municipal das cortas de madeira de *Eucalyptus nitens* en 2017

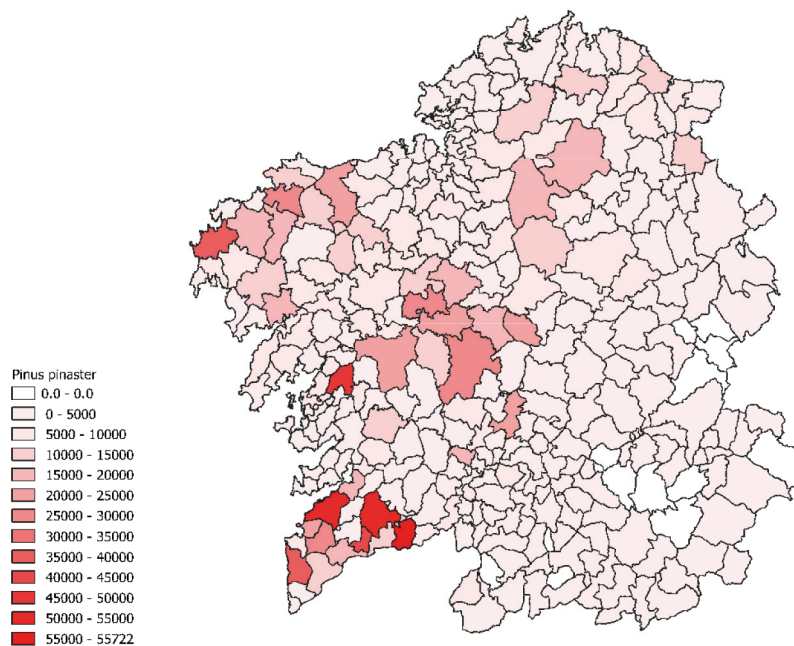
Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento e enquisa a empresas e xestores forestais

Figura 13 Distribución municipal das cortas de madeira de 'Outros eucaliptos' en 2017

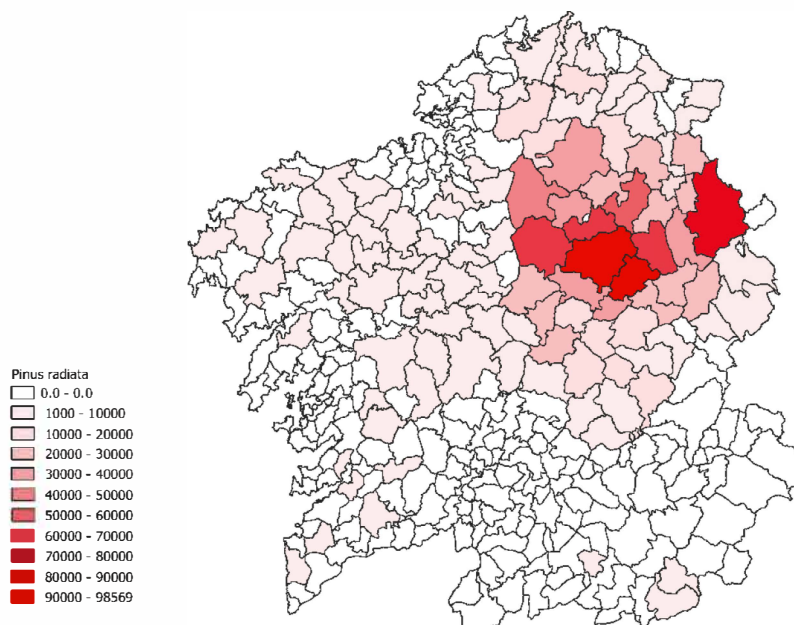
Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento o enquisa a empresas e xestores forestais

Figura 14 Distribución municipal das cortas de madeira de *Pinus pinaster* en 2017

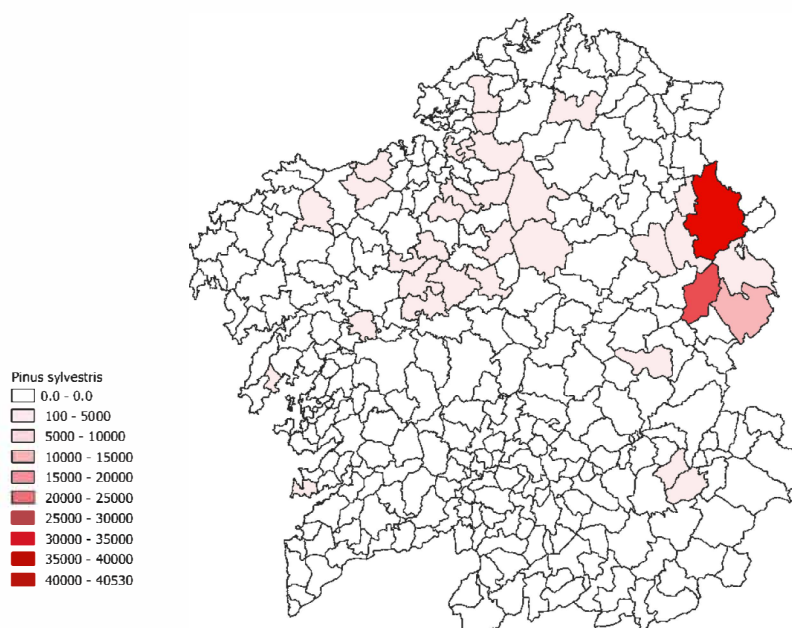
Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento e enquisa a empresas e xestores forestais

Figura 15 Distribución municipal das cortas de madeira de *Pinus radiata* en 2017

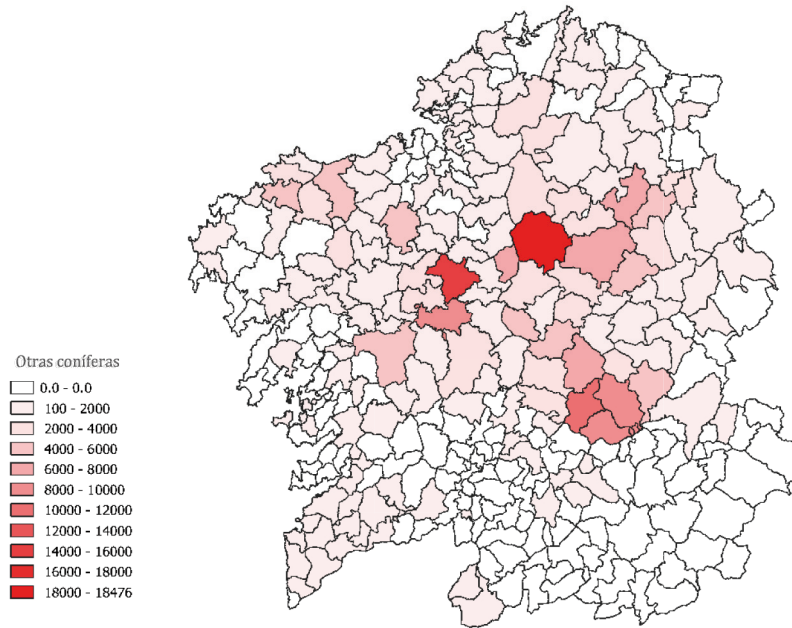
Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento e enquisa a empresas xestores forestais

Figura 16 Distribución municipal das cortas de madeira de *Pinus sylvestris* en 2017

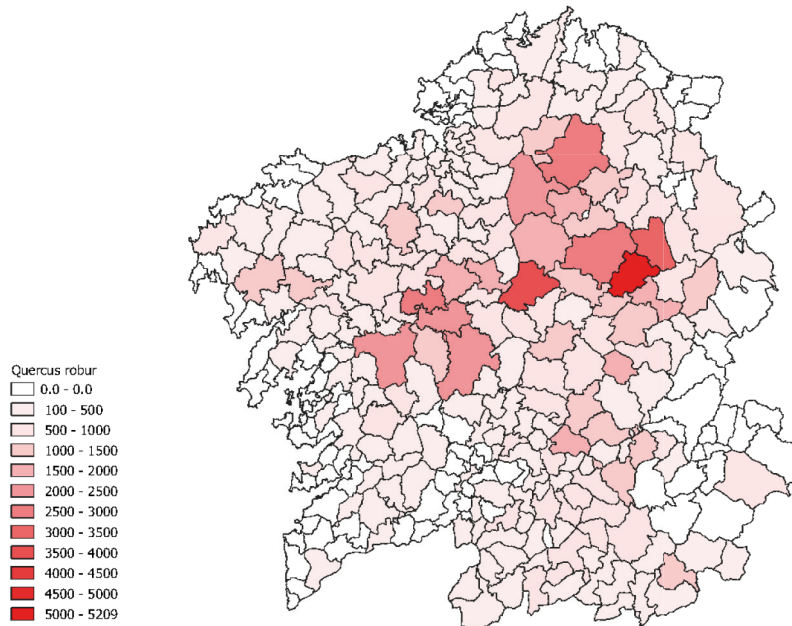
Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento e enquisa a empresas e xestores forestais

Figura 17 Distribución municipal das cortas de madeira de 'Outras coníferas' en 2017

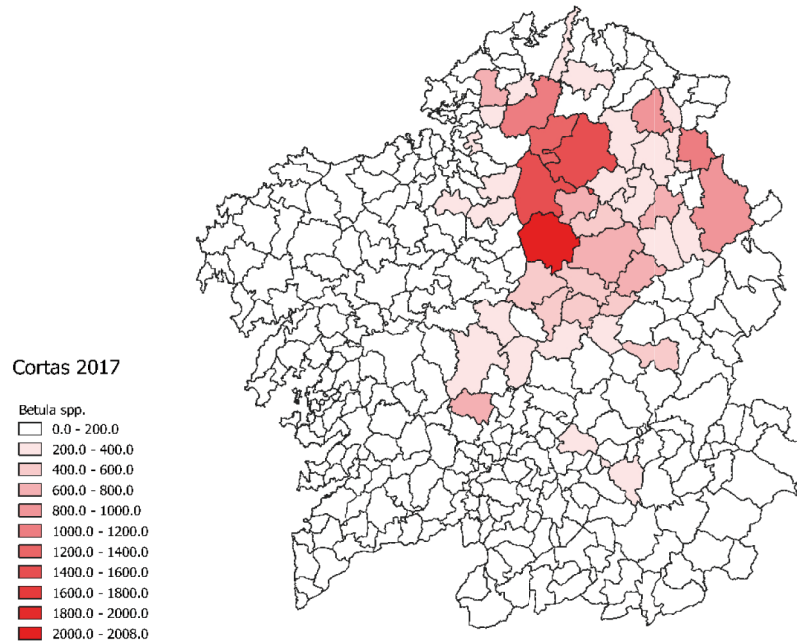
Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamentos e enquisa a empresas e xestores forestais

Figura 18 Distribución municipal das cortas de madeira de *Quercus robur* en 2017

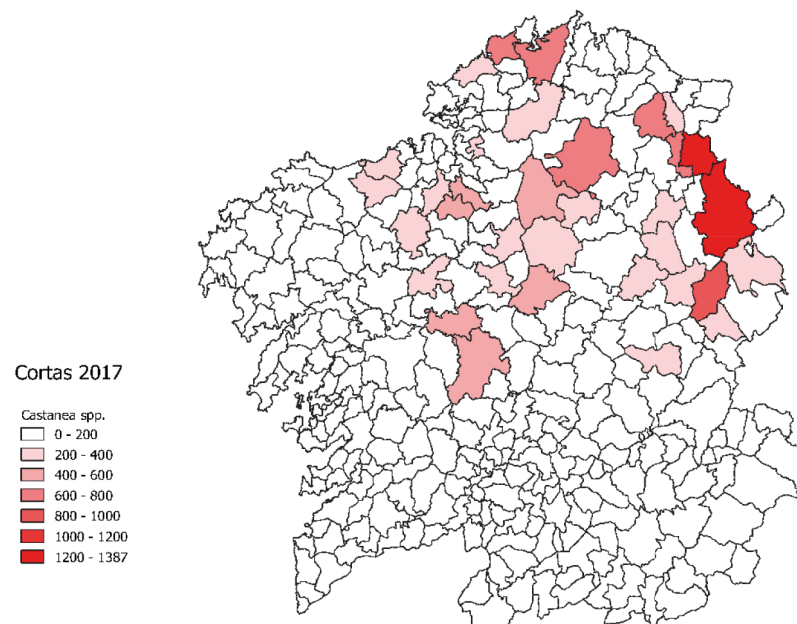
Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento e enquisa a empresas e xestores forestais

Figura 19 Distribución municipal das cortas de madeira de *Betula spp.* en 2017

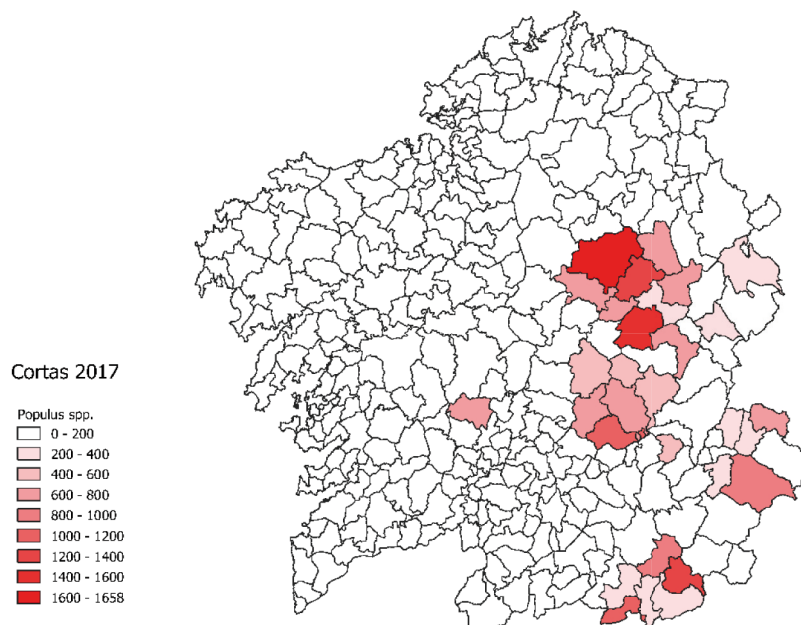
Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento e enquisa a empresas e xestores forestais

Figura 20 Distribución municipal das cortas de madeira de *Castanea spp.* en 2017

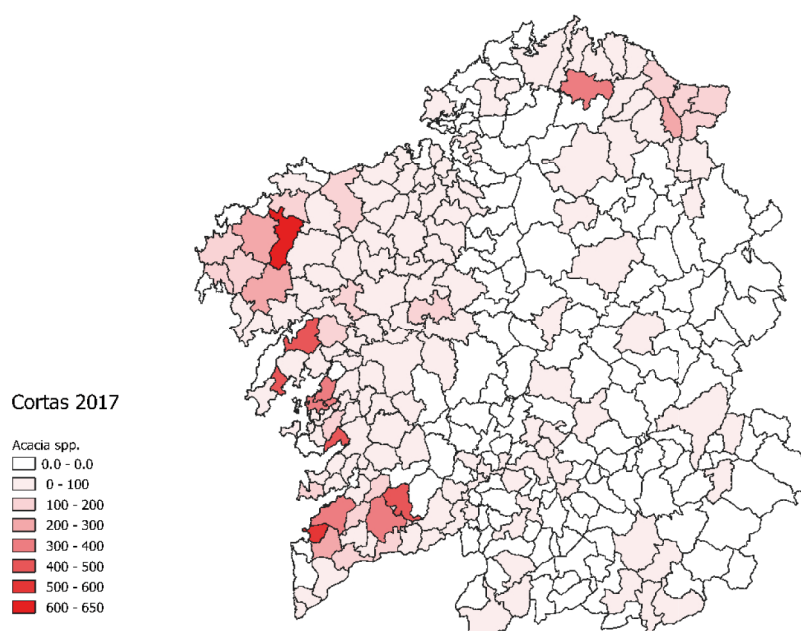
Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento e enquisa a empresas e xestores forestais

Figura 21 Distribución municipal das cortas de madeira de *Populus spp.* en 2017

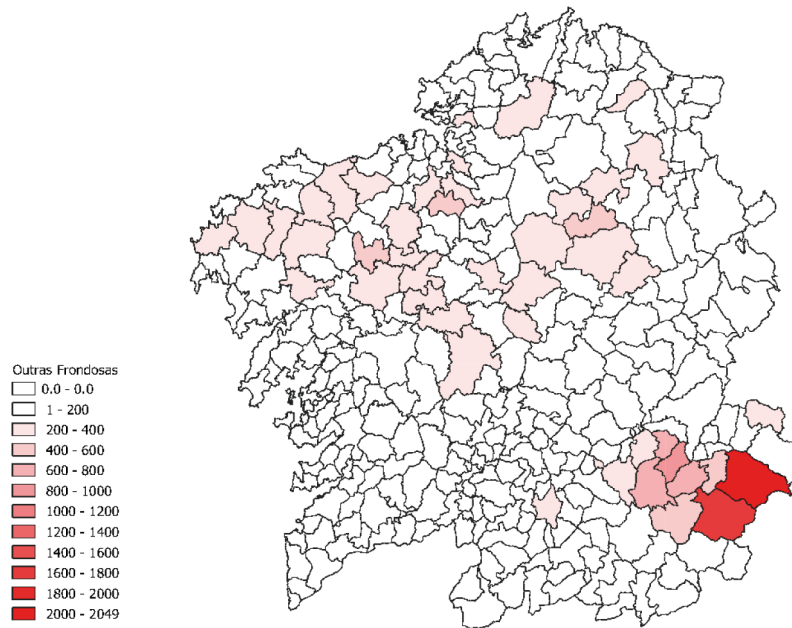
Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento e enquisa a empresas e xestores forestais

Figura 22 Distribución municipal das cortas de madeira de *Acacia spp.* en 2017

Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento e enquisa a empresas e xestores forestais

Figura 23 Distribución municipal das cortas de madeira de 'Outras Frondosas' en 2017

Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento e enquisa a empresas e xestores forestais

Táboa 3 Cortas de madeira e solicitudes por tipo de Persoa Xurídica solicitante

	VOLUME (m ³)	SOLICITUDES
Comunidades de Montes Veciñais en Man Común	851.233	3.141
Empresas forestais	48.227	401
Sociedades de herdeiros e proindivisos familiares	37.743	215
Agrupacións de propietarios forestais con personalidade xurídica	32.668	267
Empresas agrogandeiras e agroalimentarias	15.784	203
Sociedades inmobiliarias e financeiras	15.170	78
Empresas enerxéticas	8.692	540
Outras sociedades	8.494	131
Administracións e outras entidades públicas	5.622	99
Entidades eclesiásticas e de beneficencia	4.413	45
Fundacións	2.074	20
Canteiras e explotacións mineiras	1.971	19
Empresas de hostelería, turismo e ocio	1.219	17
Xestores de Infraestructuras e Obras Públicas	1.099	142
	1.034.410	5.318

Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento e enquisa a empresas e xestores forestais

Táboa 4 Cortas de madeira e solicitudes de persoas físicas segundo xénero de solicitante

	VOLUME (m ³)	SOLICITUDES
Mulleres	3.132.019 (42%)	42.244 (38%)
Homes	4.431.722 (58%)	69.738 (62%)
	7.563.741	111.982

Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento e enquisa a empresas e xestores forestais

Táboa 5 Tipoloxía de propiedade en volume de aproveitamentos 2017 por distrito forestal

	Particulares			Comunidades de Montes Veciñais	Sociedades													Administracións e Entidades Públicas																						
	Total	Mulleres	Homes		Agropariacións de Proprietarios	Empresas Forestais	Empresas Agrogandeiras	Empresas Enerxéticas	Canteiras e Minerais	Hostelería, Turismo e Ocio	Imobiliarias e Financieras	Sociedades de Herdeiros	Xestores de Infraestruturas	Entidades eclesásticas	Fundacións	Outras sociedades																								
A Coruña	95.5%	39.1%	56.4%	1.6%	0.1%	0.9%	0.2%	0.2%	-	-	-	-	-	-	-	0.8%	-	0.1%	0.1%	0.2%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1%										
I - Ferrol	97.1%	37.0%	60.1%	0.2%	-	1.0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.9%	-	0.2%	-	-	0.4%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2%								
II - Bergantiños - Mariñas Coruñesas	96.6%	38.7%	57.9%	0.1%	-	0.5%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.8%	-	0.1%	-	-	0.1%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2%	0.5%						
III - Santiago - Meseta Interior	97.0%	41.6%	55.5%	0.7%	-	1.3%	0.5%	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2%	-	-	-	-	0.2%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
IV - O Barbanza	83.5%	40.5%	43.0%	15.0%	-	0.8%	-	0.4%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
V - Fisterra	93.2%	38.9%	54.3%	1.8%	-	1.8%	0.1%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.3%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
Lugo	96.0%	40.4%	55.5%	2.3%	0.9%	0.4%	0.1%	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1%				
VI - A Mariña Lucense	97.8%	46.7%	51.1%	0.9%	-	0.6%	0.3%	-	-	-	-	-	-	-	-	0.4%	-	-	-	-	0.1%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2%				
VII - A Fonsagrada - Os Ancares	88.9%	30.0%	58.9%	2.1%	-	0.1%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2%			
VIII - Terra de Lemos	91.3%	39.5%	51.8%	7.9%	-	0.1%	0.5%	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2%			
IX - Lugo - Sarria	96.9%	38.1%	58.8%	2.5%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.4%			
X - Terra Chá	96.3%	38.5%	57.8%	2.8%	-	0.6%	0.1%	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Ourense	77.5%	27.1%	50.4%	21.3%	-	0.1%	0.2%	0.1%	-	-	-	-	-	-	-	0.2%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
XI - O Ribeiro - Arenteiro	68.0%	24.3%	43.7%	30.8%	-	0.2%	0.4%	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
XII - Miño - Arnoia	85.3%	26.5%	58.7%	13.9%	-	-	0.2%	-	-	-	-	-	-	-	-	0.4%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
XIII - Valdeorras - Trives	97.3%	28.7%	68.6%	0.6%	-	0.9%	-	0.5%	-	-	-	-	-	-	-	0.5%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
XIV - Verín - Viana	80.9%	29.5%	51.5%	16.8%	-	-	-	0.3%	-	-	-	-	-	-	-	0.3%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
XV - A Limia	80.2%	34.0%	46.2%	19.8%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Pontevedra	45.6%	19.3%	26.4%	53.1%	-	0.2%	0.4%	-	-	-	-	-	-	-	-	0.4%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
XVI - Deza - Taboairós	95.8%	38.2%	57.6%	0.9%	-	0.6%	1.2%	-	-	-	-	-	-	-	-	0.2%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
XVII - O Condado - A Paradanta	22.3%	10.0%	12.3%	76.8%	-	0.1%	0.3%	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
XVIII - Vigo - Baixo Miño	18.9%	7.3%	11.6%	80.8%	-	0.1%	0.1%	-	-	-	-	-	-	-	-	0.1%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
XIX - Caldas - O Salnés	51.4%	23.9%	27.4%	47.7%	-	-	0.1%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
GALICIA	88.0%	36.4%	51.5%	9.9%	0.4%	0.6%	0.2%	0.1%	-	-	-	-	-	-	-	0.6%	-	-	-	-	0.2%	0.4%	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%

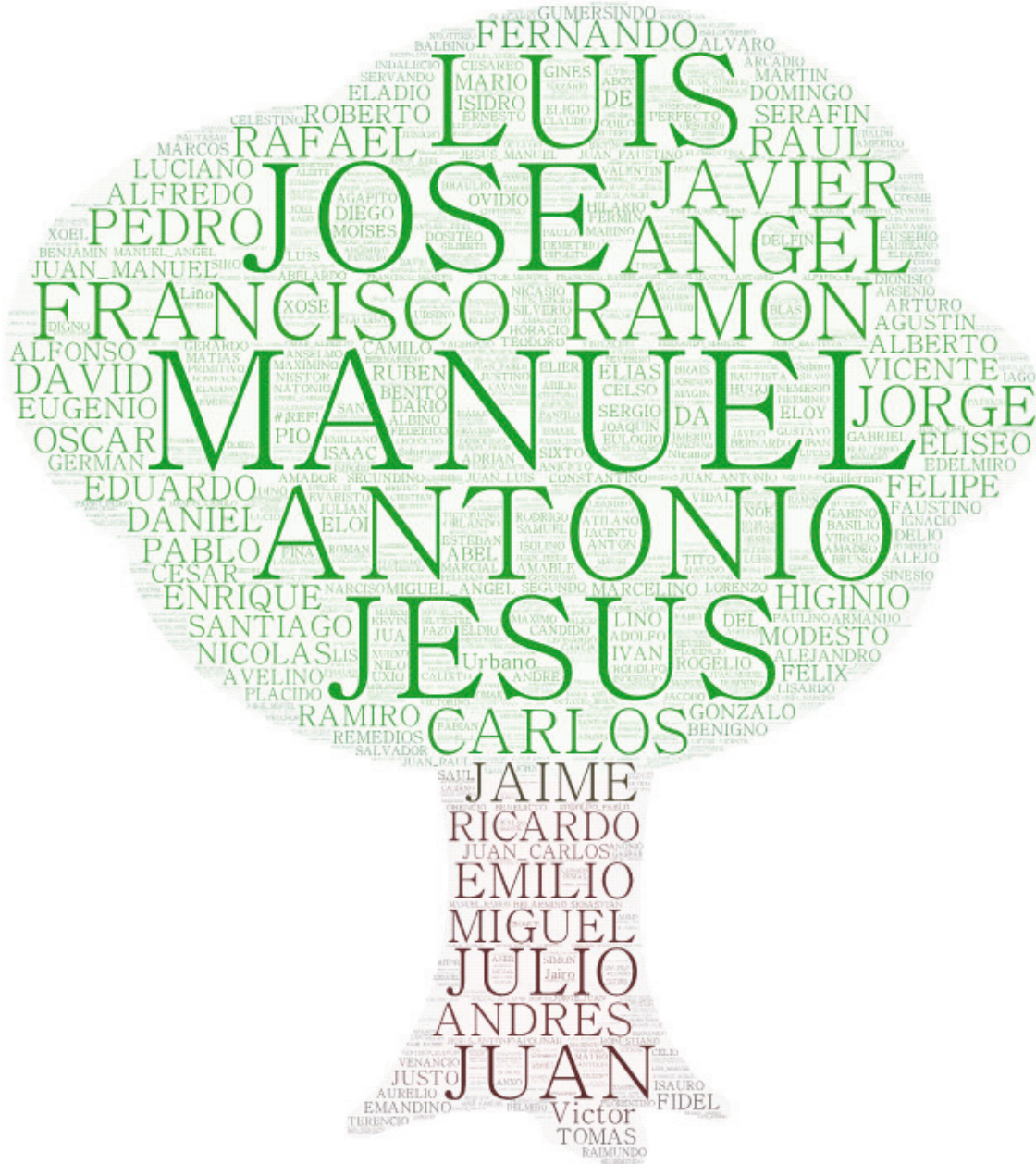
Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento e enquisa a empresas e xestores forestais

Figura 24 Nomes de muller mais frecuentes nas persoas que venderon madeira en 2017

Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento e enquisa a empresas e xestores forestais

Figura 25 Nomes de home mais frecuentes nas persoas que venderon madeira en 2017

Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento e enquisa a empresas e xestores forestais

Táboa 6 Reparto de especies no volume aproveitado por tipoloxía de propiedade

Especie	Particulares			Sociedades													Comunidades de Montes		Entidades Públicas e Administracións	
	Total	Mulleres	Homes	Total	Empresas Forestais	Empresas Agroalimentarias e Agroandadeiras	Empresas enerxéticas	Canteiras e Minas	Hostelería, Turismo e Ocio	Inmobiliarias e Financieras	Sociedades de Herdeiros	Xestores de Infraestruturas	Entidades eclesásticas	Fundacións	Outras	Administracións e Entidades Públicas				
<i>Acacia sp.</i>	-	-	-	-	1%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7%			
<i>Betula sp.</i>	-	-	-	-	-	2%	-	-	2%	1%	-	-	-	-	-	-	-			
<i>Castanea sp.</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6%	-	-	-	-	-	-			
<i>Eucalyptus globulus</i>	40%	43%	40%	27%	37%	43%	25%	94%	12%	34%	52%	55%	55%	10%	45%	14%				
<i>Eucalyptus nitens</i>	12%	13%	14%	-	12%	-	-	4%	-	33%	5%	-	-	-	28%	3%				
Outras coníferas	3%	3%	3%	2%	-	-	-	-	-	1%	1%	1%	-	-	4%	1%				
Outras frondosas	-	-	-	-	-	-	1%	-	-	-	-	4%	-	-	-	-				
Outros Quercus	1%	1%	1%	-	-	2%	1%	1%	12%	1%	-	7%	3%	-	-	-				
Outros Eucaliptos	7%	7%	9%	1%	-	2%	1%	-	-	2%	1%	-	18%	6%	-	22%				
<i>Pinus pinaster</i>	18%	13%	14%	61%	20%	40%	57%	1%	3%	13%	37%	7%	4%	84%	21%	8%				
<i>Pinus radiata</i>	16%	17%	17%	6%	14%	9%	-	-	49%	14%	3%	1%	10%	-	1%	44%				
<i>Pinus sylvestris</i>	1%	1%	1%	1%	-	-	-	-	14%	-	-	-	9%	-	-	-				
<i>Populus sp.</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
<i>Quercus robur</i>	1%	1%	1%	-	-	2%	1%	-	7%	-	-	19%	1%	-	-	-				
Total xeral	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%				

Fonte: Elaboración propia a partir do registro de solicitudes de aproveitamento e enquisa a empresas e xestores forestais

Táboa 7 Porcentaxe do volume de corta en cada clase de tamaño de aproveitamento e segundo grupo de especies.

	< 50	50	100	150	200	250	500	1.000	2.500	5.000	10.000	> 10.000
Acacia sp.	54%	21%	7%	1%	6%	11%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Betula sp.	64%	14%	11%	2%	1%	5%	2%	0%	0%	0%	0%	0%
Castanea sp.	77%	14%	3%	1%	3%	0%	3%	0%	0%	0%	0%	0%
Eucalyptus globulus	8%	12%	10%	9%	8%	20%	16%	10%	3%	3%	3%	1%
Eucalyptus nitens	3%	6%	6%	7%	6%	23%	22%	18%	6%	3%	3%	0%
Outras coníferas	15%	14%	11%	9%	6%	19%	14%	8%	4%	0%	0%	0%
Outras frondosas	82%	9%	4%	4%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Outros Quercus	76%	14%	3%	2%	2%	1%	0%	2%	0%	0%	0%	0%
Outros Eucaliptos	8%	10%	8%	8%	6%	21%	15%	16%	2%	5%	0%	0%
Pinus pinaster	15%	13%	9%	6%	5%	14%	12%	12%	6%	4%	4%	4%
Pinus radiata	5%	10%	10%	8%	8%	23%	20%	12%	4%	1%	0%	0%
Pinus sylvestris	7%	6%	6%	6%	4%	18%	9%	17%	18%	8%	0%	0%
Populus sp.	34%	25%	10%	17%	6%	3%	5%	0%	0%	0%	0%	0%
Quercus robur	75%	13%	4%	2%	1%	2%	2%	0%	0%	0%	0%	0%
Total xeral	10%	11%	9%	8%	7%	19%	16%	12%	4%	3%	3%	1%

Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento e enquisa a empresas e xestores forestais

Táboa 8 Afeccións administrativas das solicitudes de corta de madeira en Galicia 2017

AFECCIÓN	Nº EXPEDIENTES	M3 AFECTADOS	% EXPEDIENTES	%M3
Estradas (dominio público)	1	61	0,0%	0,0%
Patrimonio	807	164.701	0,7%	1,9%
Costas (dominio público)	1	30	0,0%	0,0%
Fitosanitario	157	19.241	0,1%	0,2%
Plan Ordenación Litoral	21.531	2.166.528	18,4%	25,2%
Nematodo	4.105	246.615	3,5%	2,9%
Exixencia Plan Facultativo	1.094	383.642	0,9%	4,5%
Camiño Santiago	293	42.110	0,2%	0,5%
Red Natura e ENP	1.411	148.296	1,2%	1,7%
Augas (Servidumbre e policía)	12.253	1.453.283	10,4%	16,9%
Sen afección administrativa	77.289	4.639.558	65,9%	54,0%
Con afección administrativa	40.012	3.958.593	34,1%	46,0%
Total	117.301	8.598.152	100,0%	100,0%

Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de solicitudes de aproveitamento

Táboa 9 Tipos de procedementos administrativos para solicitude de aproveitamentos (ata Agosto 2018)

	Declaración Responsable⁵	Autorización	Comunicación	TOTAL
A Coruña	10.624	5.182	1.257	17.063
Lugo	4.354	3.218	279	7.851
Ourense	2.437	779	65	3.281
Pontevedra	2.932	1.906	92	4.930
GALICIA	20.347	11.085	1.693	33.125

Fonte; Solicitudes introducidas en CORPRI a 13/08/2018

⁵ A Declaración responsable é un procedemento implantado nos aproveitamentos forestais por mor da Orde do 20 de abril de 2018 pola que se modifica o Decreto 50/2014, do 10 de abril, desenvolvendo o disposto pola Lei 5/2017, do 19 de outubro, de fomento da implantación de iniciativas empresariais que modificaba a Lei 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia co fin de lograr unha maior simplificación administrativa

Táboa 10 Evolución Superficie (ha) e xestores certificados PEFC e FSC en Galicia.

		2015		2017	
					
Superficie Certificada (ha)	Galicia	176.318	44.740	158.088	66.374
	España	1.933.456	247.000	2.183.979	271.697
	<i>Galicia / España</i>	<i>9,10%</i>	<i>18,10%</i>	<i>7,2%</i>	<i>16,2%</i>
Xestores Certificados	Galicia	15.378	7.553	16.562	10.777
	España	20.330	8.392	23.698	12.258
	<i>Galicia / España</i>	<i>76%</i>	<i>90%</i>	<i>69,9%</i>	<i>87,9%</i>
Certificados de Cadea de Custodia	Galicia	214	170	219	189
	España	791	798	872	913
	<i>Galicia / España</i>	<i>27,10%</i>	<i>21,30%</i>	<i>25,1%</i>	<i>20,7%</i>

Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de PEFC-España e FSC-España

Táboa 11 Superficie (ha) e xestores certificados PEFC pola CC.AA.

COMUNIDADE AUTÓNOMA	SUPERFICIE CERTIFICADA	%	Nº DE XESTORES CERTIFICADOS	%
Castilla e León	743.212	34,0%	317	1,3%
Navarra	292.796	13,4%	417	1,8%
Andalucía	277.426	12,7%	257	1,1%
Cataluña	263.482	12,1%	1.620	6,8%
Galicia	158.088	7,2%	16.562	69,9%
País Vasco	91.666	4,2%	2.171	9,2%
Extremadura	86.005	3,9%	31	0,1%
Aragón	78.620	3,6%	25	0,1%
La Rioja	71.221	3,3%	4	0,0%
Castilla - La Mancha	51.444	2,4%	2	0,0%
Asturias	38.249	1,8%	2.187	9,2%
Cantabria	30.558	1,4%	104	0,4%
Comunidad Valenciana	1.212	0,1%	1	0,0%
	2.183.979		23.698	

Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de PEFC-España e FSC-España

Táboa 12 Cadeas de custodia PEFC pola CC.AA.

CC AA	Nº CERTIFICADOS	%	INSTALACIÓNS	%
Galicia	219	25,1%	409	30,5%
Cataluña	137	15,7%	183	13,7%
País Vasco	58	6,7%	123	9,2%
Madrid	88	10,1%	112	8,4%
Castilla e León	36	4,1%	94	7,0%
Comunidad Valenciana	70	8,0%	87	6,5%
Andalucía	55	6,3%	70	5,2%
Castilla - La Mancha	42	4,8%	49	3,7%
Navarra	44	5,0%	53	4,0%
P. Asturias	14	1,6%	47	3,5%
Aragón	23	2,6%	37	2,8%
Rioja	20	2,3%	226	1,9%
Cantabria	21	2,4%	24	1,8%
Murcia	16	1,8%	17	1,3%
Extremadura	3	0,3%	4	0,3%
Canarias	2	0,2%	2	0,1%
Islas Baleares	2	0,2%	2	0,1%
Con instalacións en varias CCAA	22	2,5%		0,0%
TOTAL	872		1339	

Fonte: Elaboración propia a partir do rexistro de PEFC-España e FSC-España

INDUSTRIA DA MADEIRA

INDUSTRIA DA MADEIRA

- As actividades de aproveitamento forestal, serrado, pasta e tableiro melloraron nun 16% o seu volume de negocio en 2017 con respecto aos datos do exercicio 2015. **A Industria Forestal-Madeira volve superar os 2.200 millóns de euros de facturación** por primeira vez desde 2008.
- **Os rematantes facturaron 452 millóns de euros, un 7% máis que en 2015**, acompañando a maior actividade de curta de madeira en monte.
- O **serrado facturación de 355 millóns de euros (+16% respecto 2015)**, aínda que moitos mercados aínda experimentan situacións de atonía, tras os acentuados descensos dos últimos anos. O segmento de envase e embalaxe segue sendo o máis dinámico seguido do mobiliario de exterior, compórtanse mellor que aqueles tradicionalmente vinculados a carpintería e construción.
- É destacable o **incremento dun 16% respecto 2015 na facturación conxunta do sector do tableiro e a pasta de papel**, superando de novo o nivel dos **900 millóns de euros** que mantiña antes da crise axudado por unha maior demanda e, especialmente no caso da pasta de papel, unha mellora do prezo medio de venda nos mercados internacionais.
- A **segunda transformación** aproxima a súa facturación aos 500 millóns de euros, crecendo un 26% desde o 2015, impulsada especialmente polo segmento do *contract*⁶ cuxa facturación vinculada a madeira pódese estimar na contorna dos 300 millóns en 2017.
- O Índice de Produción Industrial das ramas da Cadea Forestal - Madeira (16 - industria madeira, 17-Industria papel e 31-Mobiliario) situouse en 2017 entre 9 e 12 puntos máis que o Índice Produción Industrial Xeneral de Galicia e entre 4 e 10 puntos máis que as ramas homólogas a nivel español. Nos tres últimos exercicios o IPI de calquera das ramas creceu máis que o total da industria galega.
- Observando a evolución do Índice de Produción Industrial de cada rama en Galicia e comparándoo coa súa rama homóloga en España, pódese observar como a recuperación nas ramas 16 e 31 é sensiblemente superior en Galicia. Ademais pódese observar o incremento de produción na rama 17 (máis desvinculada de construción) e con investimentos de aumento de capacidade.

⁶ Pode definirse o **contract** como “o conxunto de empresas con actividades orientadas ao deseño, fabricación, subministración e instalación final de equipamento integral para construcións de uso colectivo”. O variado conxunto de CNAEs baixo os que están rexistradas as empresas de contract fai que a estimación da súa facturación se levara a cabo a través da explotación de microdatos da Enquisa Industrial de Produtos (EIP, INE) que cobre como mínimo o 90% da produción de cada actividade a 4 díxitos dá CNAE 2009 incluíndo a produción nos establecementos industriais de 20 ou máis empregados e unha mostra dos de menos de 20 cando haxa que asegurar o mínimo do 90%

Exportacións:

- O exercicio 2017 marca un récord nas exportacións galegas de madeira e as súas manufacturas, pasándose os 800M€ nas categorías 24, 25, 63 e 82. O 56% das exportacións ten como destino a Zona Euro, o 22% outros países europeos fóra da zona euro, e o resto practicamente a partes iguais entre América, Asia e África.
- O sector duplicou a cifra de exportacións desde 2000 mediante o incremento sostido nos seus destinos tradicionais e a ganancia de mercados externos á zona euro. En 2000 o 74% das exportacións correspondían á Zona Euro e en 2017 esa porcentaxe situouse no 56%. Pola contra en 2000 eran practicamente irrelevantes as vendas en Asia, África e América e hoxe o 22%.
- A estrutura de produtos exportados tamén variou significativamente desde 2000. Entón os produtos máis exportados correspondían ao capítulo 25 -Pasta de papel (42%) e 63-Manufacturas de madeira (37%). A madeira en bruto e serrada só supoñía un 11% e o mobiliario un 10%. En 2017 os produtos máis exportados son as manufacturas de madeira (37%), seguidos polo mobiliario (27%), a pasta de papel (25%) e a madeira en rolo e serrada (11%).

Impacto na economía:

- Considerando o Marco Input-Output de Galicia MIOGAL 2013 (IGE), a cadea forestal madeira (R02, R16, R17 e R31) adquire produtos do 80% dos sectores económicos de Galicia. Cos niveis de produción e facturación descritos en páxinas precedentes para o ano 2017 e a estrutura do MIOGAL2013 a cadea forestal-madeira supera os 10 millóns de euros en consumos procedentes de 23 sectores de actividade.
- Destacan as adquisicións dentro da propia cadea forestal-madeira, que superan os 1.000 millóns de euros. A continuación sitúanse os 'produtos químicos' (230 millóns de euros), os 'servizos de produción, transporte e distribución de enerxía' (con 115), os 'produtos metálicos, excepto maquinaria e equipamento' (con 89) e 'metalurxia, fabricación de produtos de ferro e aceiro' (con 69).
- A importancia do transporte na cadea maniféstase pola compra dun total de 153 millóns de euros aos sectores de 'transporte terrestre de pasaxeiros e mercadorías' e 'servizos anexos ao transporte' (85 e 68 respectivamente). As compras relacionadas con maquinaria ascenden a 111 millóns de euros correspondendo 51 estritamente á categoría 'maquinaria' e 60 aos "servizos de instalación e reparación de maquinaria e equipo'.
- A partir da estrutura da Marco Input-Output de Galicia 2013 (IGE) podería inferirse que a actividade económica de 2017 na cadea forestal - madeira supoñería o pago de case **450 millóns de euros en remuneración de asalariados** e uns **130 millóns nas cotizacións sociais** correspondentes.

Emprego:

- O número de empregos asociados en 2017 á cadea forestal – madeira é de 20.320. Desde o punto de vista subsectorial destacan as ramas 16 ‘Industrias da madeira’ con 8.671 e 31 ‘fabricación de mobles’ con 6.067 empregos. A silvicultura (rama 02) achega 4.111 e a ‘Industria do papel’ 1.470.
- Durante 2015, 2016 e 2017 os empregos en cada unha das ramas que compoñen a cadea forestal de madeira creceron significativamente máis que os do global da economía de Galicia.
- A comparación da evolución do emprego entre Galicia e España é congruente co concluído ao falar do índice de produción industrial. A recuperación do emprego na cadea forestal-madeira en Galicia (aínda que en menor medida que a facturación) prodúcese dunha maneira máis evidente que no conxunto do estado. É apreciable a distinta composición a efectos de emprego, da cadea entre Galicia e España. En Galicia destaca unha maior importancia relativa da rama 02 ‘silvicultura’ (cun maior compoñente estacional) e a 16 ‘industria da madeira’.
- No que respecta á distribución provincial, A Coruña lidera amplamente os empregos asociados, máis que duplicando para cada rama os valores de emprego asociados a cada unha das restantes. A excepción supón o liderado de Pontevedra na rama 17 ‘Industria do papel’.

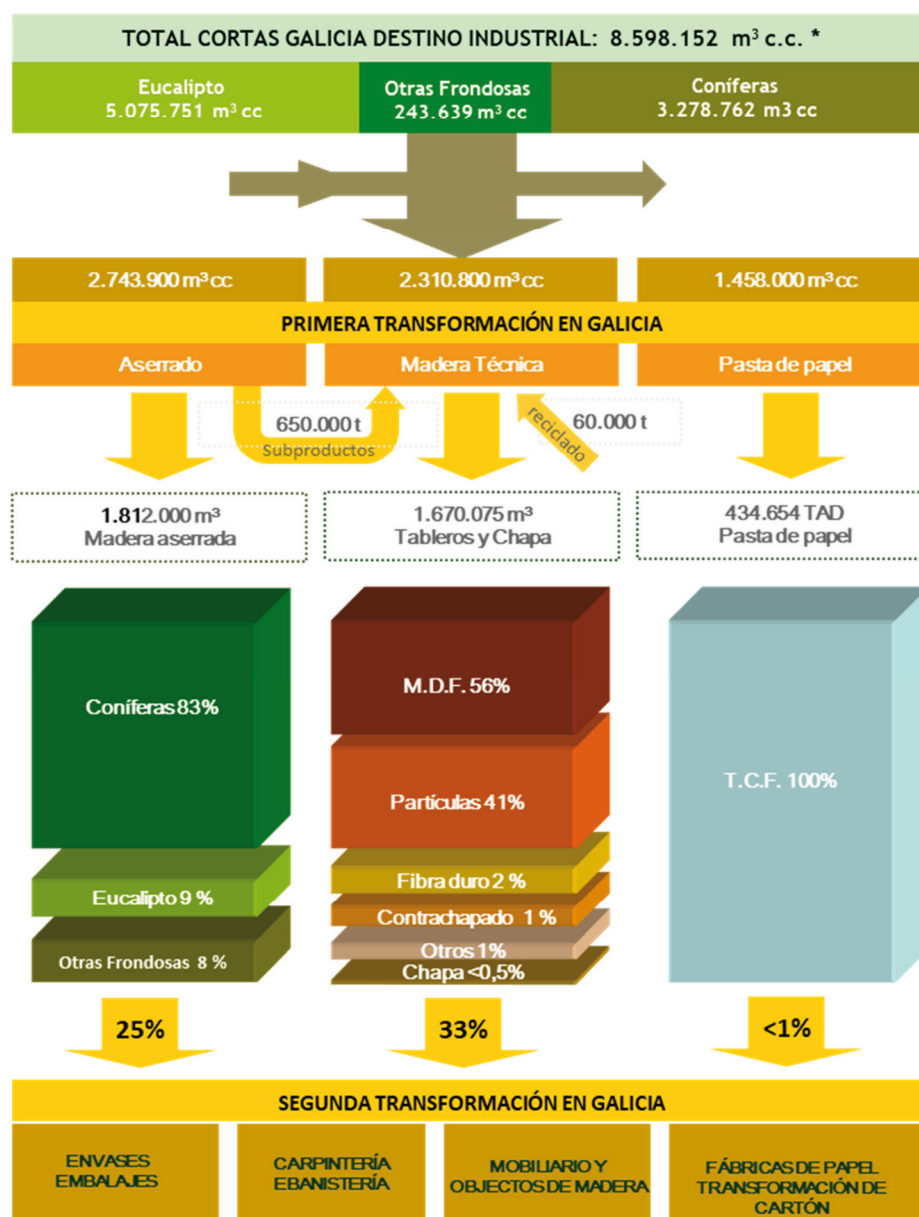
Interrelacións na cadea:

- A propia natureza da materia prima e as complementariedades nas liñas de transformación existentes en Galicia, fan que, se se representa a mesma a partir do fluxo de materiais/produtos o diagrama resultante dista moito de ser unha pirámide onde exista unha clara xerarquía de empresas/subsectores. Ao contrario, a representación máis eficaz é unha rede formada por máis de trinta nodos e sesenta conectores. Para a definición do sector, no futuro, debería buscarse o modo de incorporar medicións e parámetros estatísticos desta rede.

Axudas FEADER

- As axudas cofinanciadas co Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (Feader) no marco do PDR de Galicia 2014-2020 na submedida 8,6 - axuda para os investimentos en tecnoloxías forestais e a transformación, mobilización e comercialización de produtos forestais mobilizaron investimentos totais en 2018 por valor de 20.958.853,37 €.
- A repartición xeográfica mostra unha maior intensidade nas provincias de Lugo (8,7 millóns de euros) e A Coruña (7,8 millóns de euros) que nas de Pontevedra e Ourense (2,2 millóns cada unha). Estas cifras son congruentes cos indicadores de actividade empresarial analizados anteriormente.

Figura 26 Fluxo na cadea forestal - madeira de Galicia 2017

Fonte: Elaboración propia a partir da enquisa a empresas e xestores forestais

Consumos en instalacións industriais de Galicia unha vez considerados os intercambios de madeira con outros territorios e o balance de madeira en stock. Non inclúe aproveitamento doméstico de leñas estimado -segundo distintas Fontes- en cifras superiores a 1 millón de m³/ano. Tampouco inclúe outras cantidades en destinos fóra da cadea da madeira (pellets e biocombustibles sólidos, produción enerxética independente e outros pequenos consumos).

Figura 27 Diagrama de interrelacións de produtos / subprodutos na cadea forestal - madeira

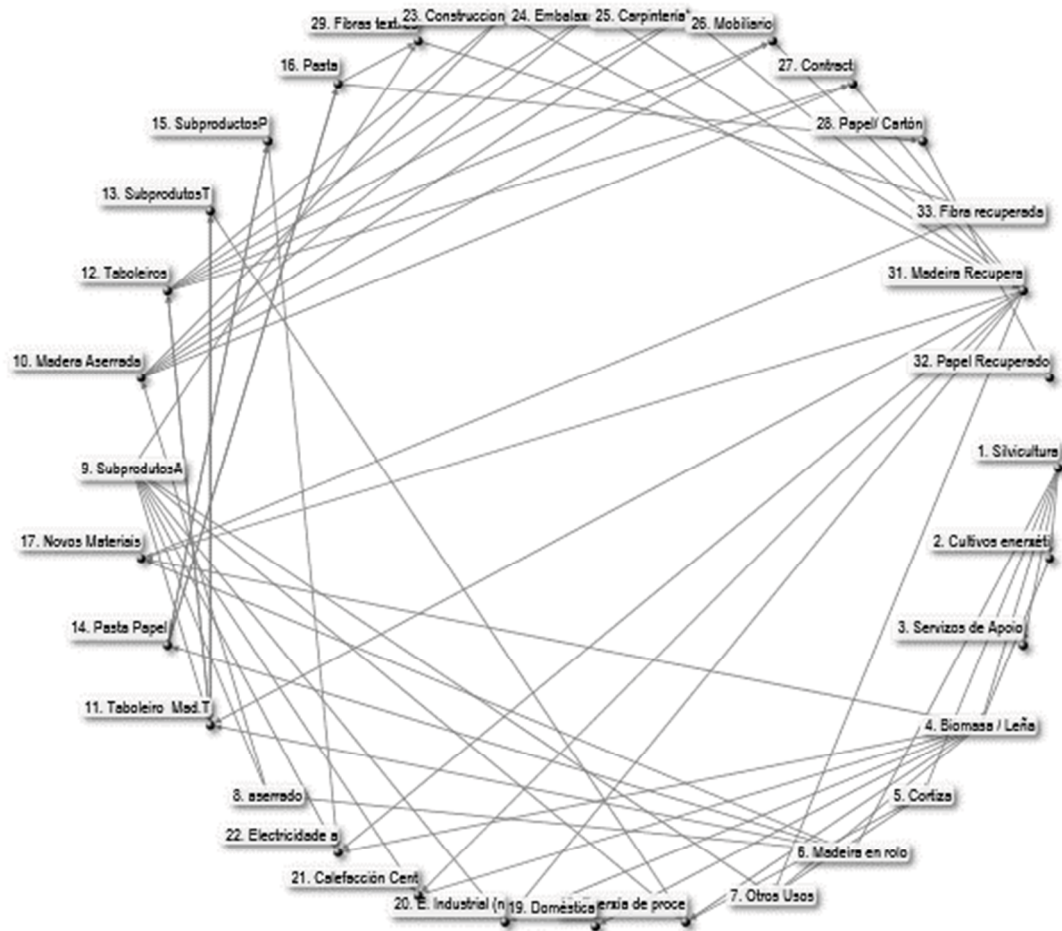
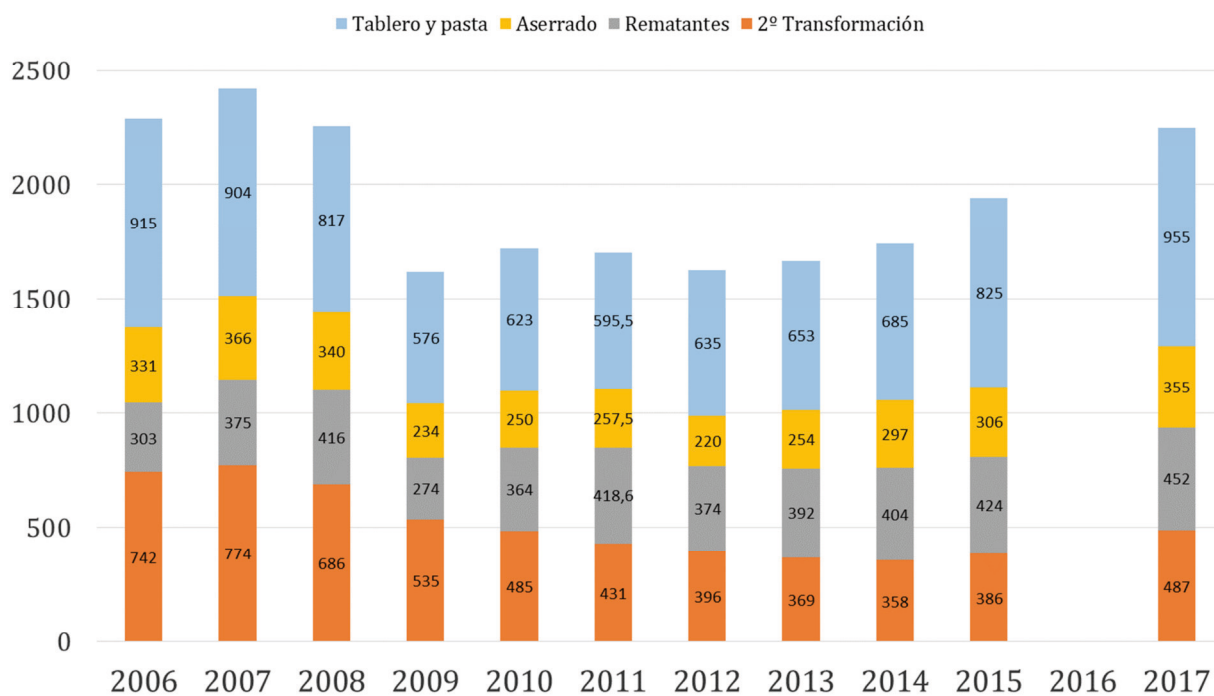

Figura 28 Facturación cadea Forestal Madeira por subsectores

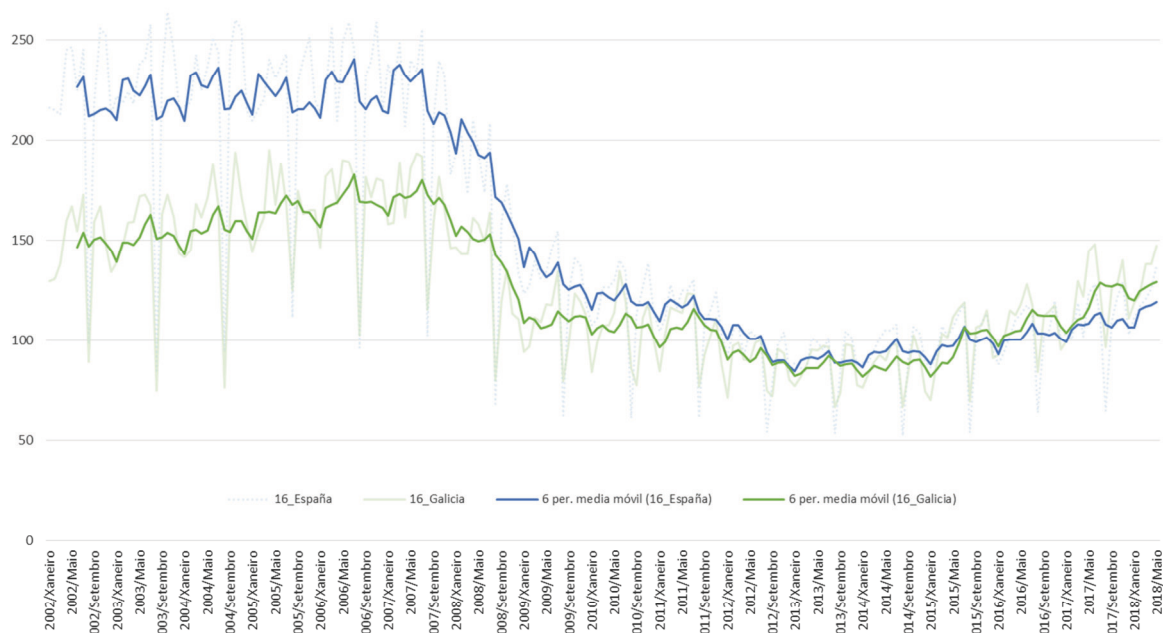
Fonte: Elaboración propia e informes Confemadeira-Galicia 2015

Táboa 13 Índice de produción industrial de Galicia. Taxas de variación anual e interanual (%)

Ano	Total industria	R16 Industria da madeira	R17 Industria do papel	R31 Fabricación de mobles
2015	+ 4,2 %	+ 14,4 %	- 5,0 %	+ 11,6 %
2016	+ 4,1 %	+ 9,1 %	+ 7,2 %	+ 20,0 %
2017	+ 1,0 %	+ 17,4 %	+ 4,8 %	+ 8,4 %

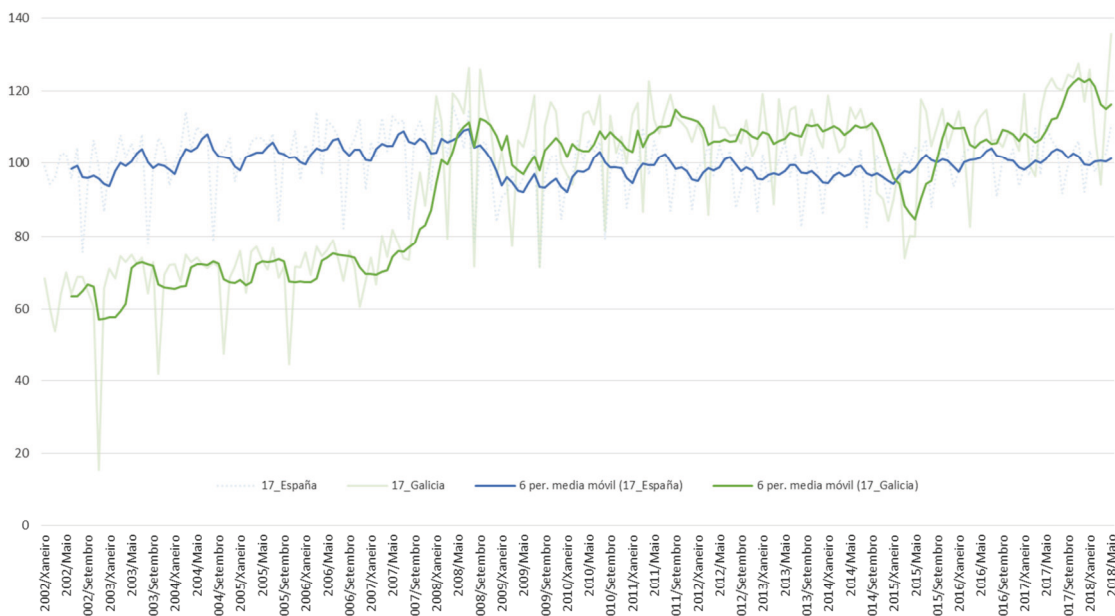
Fonte: Instituto Galego de Estatística

Figura 29 Evolución do IPI da R16 'Industria da Madeira' en España e Galicia 2002-2018

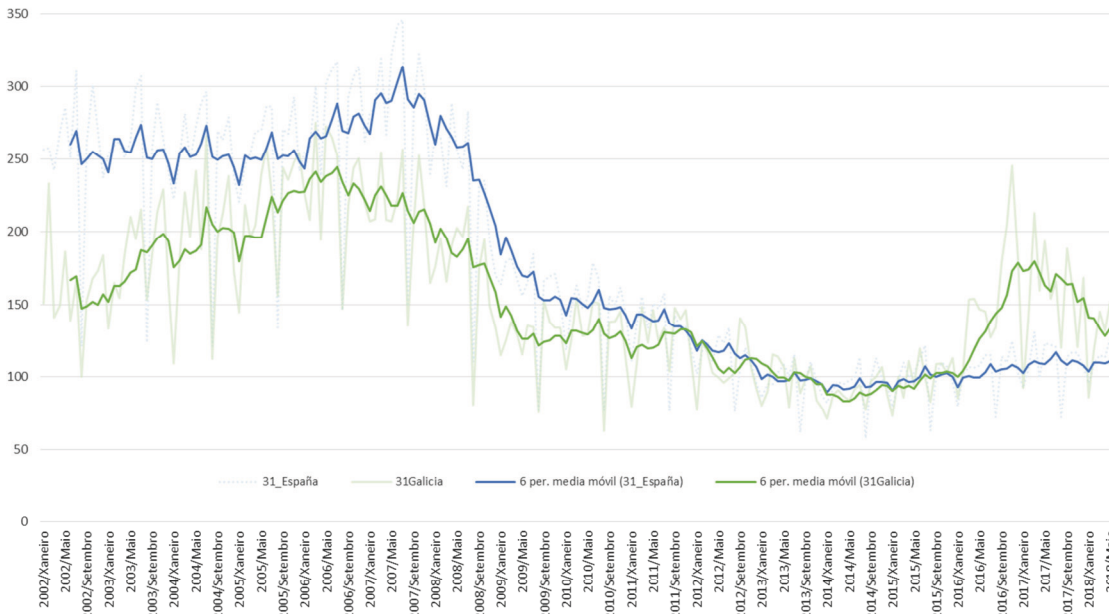
Fonte: Instituto Galego de Estatística, Instituto Nacional de Estatística

Figura 30 Evolución do IPI da R17 'Industria do papel' en España e Galicia 2002-2018

Fonte: Instituto Galego de Estatística, Instituto Nacional de Estatística

Figura 31 Evolución do IPI da R31 'Mobiliario' en España e Galicia 2002-2018

Fonte: Instituto Galego de Estatística, Instituto Nacional de Estatística

Táboa 14 Exportacións de Galicia por tipo de produto (miles de €)

		Valores absolutos			Reparto % por destino			Evolución por 100mil€ de 2000		
		2000	2007	2017	2000	2007	2017	2000	2007	2017
TOTAL EXPORTACIÓNS	EU - Zona Euro	318.721,69	450.892,45	487.503,09	74%	69%	56%	100	141	153
	EU - Europa(geo)	388.942,82	570.970,44	671.674,22	90%	88%	78%	100	147	173
	AF - África	5.924,44	16.820,16	60.729,82	1%	3%	7%	100	284	1025
	AS - Asia	17.872,13	25.458,73	57.170,76	4%	4%	7%	100	142	320
	AM - América	19.602,33	38.379,97	70.926,91	5%	6%	8%	100	196	362
	Total Mundo	432.441,13	652.051,37	864.872,56	100%	100%	100%	100	151	200
24 MADEIRA E CORTIZA	EU - Zona Euro	43.437,81	52.281,22	77.933,09	89%	76%	82%	100	120	179
	EU - Europa(geo)	44.586,07	56.746,70	83.037,33	91%	82%	88%	100	127	186
	AF - África	744,72	3.995,41	1.353,26	2%	6%	1%	100	537	182
	AS - Asia	240,15	151,00	8.023,32			8%	100	63	3341
	AM - América	3.388,85	8.239,73	2.148,88	7%	12%	2%	100	243	63
	Total Mundo	48.959,79	69.132,85	94.562,78	100%	100%	100%	100	141	193
25 PASTA DE PAPEL	EU - Zona Euro	150.507,86	162.488,27	129.252,83	83%	78%	60%	100	108	86
	EU - Europa(geo)	180.949,16	207.372,16	209.054,99	100%	100%	98%	100	115	116
	AF - África		2,09	4.353,92			2%	100		
	AS - Asia	2,58	148,82	44,62				100	5758	1726
	AM - América		0,86	292,05				100		
	Total Mundo	180.951,75	207.523,93	213.745,58	100%	100%	100%	100	115	118
63 MANUFACTURAS DA MADEIRA	EU - Zona Euro	89.586,37	179.607,98	165.781,81	56%	61%	51%	100	200	185
	EU - Europa(geo)	126.975,38	242.546,85	220.722,59	80%	83%	68%	100	191	174
	AF - África	5.098,13	9.235,98	36.351,56	3%	3%	11%	100	181	713
	AS - Asia	16.135,71	19.006,68	24.996,40	10%	6%	8%	100	118	155
	AM - América	10.290,79	22.042,89	38.217,91	6%	8%	12%	100	214	371
	Total Mundo	158.599,42	293.254,46	324.410,86	100%	100%	100%	100	185	205
82 MOBLES E AS SUAS PARTES	EU - Zona Euro	35.189,65	56.514,99	114.535,35	80%	69%	49%	100	161	325
	EU - Europa(geo)	36.432,21	64.304,73	158.859,31	83%	78%	68%	100	177	436
	AM - América	5.922,70	8.096,50	30.268,07	13%	10%	13%	100	137	511
	AF - África	81,60	3.586,68	18.671,09		4%	8%	100	4395	22881
	AS - Asia	1.493,67	6.152,22	24.106,42	3%	7%	10%	100	412	1614
	Total Mundo	43.930,18	82.140,13	232.153,34	100%	100%	100%	100	187	528

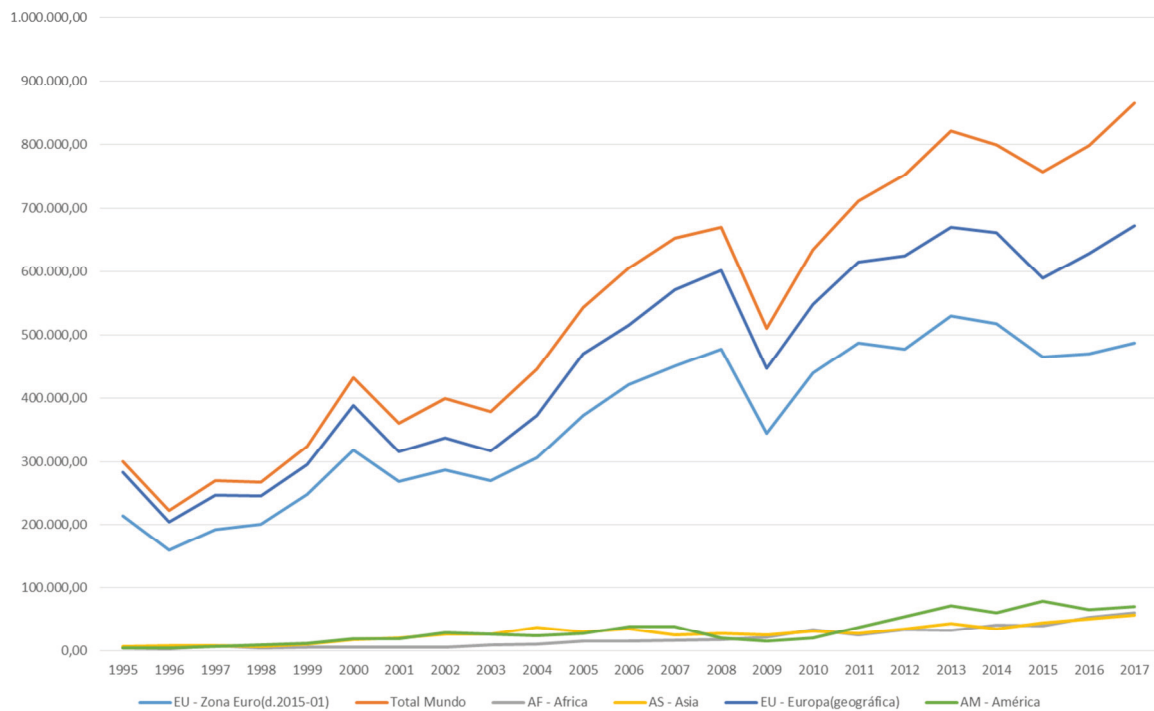
Fonte: DataComex- estadísticas do comercio exterior

Táboa 15 Resumo de exportacións de Galicia por tipo de produto (miles de €)

Produto	2000	2007	2017
24 MADEIRA E CORTIZA	48.959,79	69.132,85	94.562,78
25 PASTA DE PAPEL	180.951,75	207.523,93	213.745,58
63 MANUFACTURAS DA MADEIRA E C	158.599,42	293.254,46	324.410,86
82 MOBLES E AS SUAS PARTES	43.930,18	82.140,13	232.153,34
TOTAL	432.441,13	652.051,37	864.872,56
24 MADEIRA E CORTIZA	11%	11%	11%
25 PASTA DE PAPEL	42%	32%	25%
63 MANUFACTURAS DE MADEIRA E C	37%	45%	38%
82 MOBLES E AS SUAS PARTES	10%	13%	27%

Fonte: DataComex- estatísticas do comercio exterior

Figura 32 Evolución das exportacións de Galicia por destino

Fontes: Instituto Galego de Estatística / DataComex- estatísticas do comercio exterior/ Informe Confemadeira Galicia 2015

Táboa 16 Consumos superiores a 10 M€ por parte da Cadea Forestal Madeira de produtos aos distintos sectores da economía

CNAE	Denominación	M€
02_16_17_31	Adquisicións dentro da propia cadea Forestal-Madeira	1.000
20	Produtos químicos	230
35	Servizos de produción, transporte e distribución de enerxía eléctrica,	115
25	Produtos metálicos, excepto maquinaria e equipamento	89
49	Transporte terrestre de pasaxeiros e mercadorías	85
19	Refino de petróleo	77
24	Produtos de metalurxia e Produtos metálicos	69
52	Servizos anexos ao transporte	68
33	Servizos de instalación e reparación de maquinaria e equipo	60
28	Maquinaria	51
41_43	Construcións e traballos de construcións	32
69_70	Servizos xurídicos e contables; Servizos das sedes centrais das	32
22	Produtos de caucho e plástico	24
65	Seguros, reaseguros e fondos de pensións excepto Seguridade Social	24
80_82	Servizos de seguridade, administrativos, de oficina e outros	23
68	Servizos inmobiliarios	22
77	Servizos de aluguer de automóbiles, maquinaria e equipo	20
64	Servizos financeiros, excepto seguros e fondos de pensións	19
1	Produtos agrícolas, gandeiros e Servizos agrícolas	13
61	Telecomunicacións	13
45	Venta e reparación de vehículos de motor	12
46	Servizos de comercio ao por maior e intermediarios, exc. vehículos	11
71	Servizos técnicos de arquitectura e enxeñaría	11

Táboa 17 Emprego medio en cada unha das ramas da actividade da Cadea Forestal Madeira

CNAE	PROVINCIA	EMPREGO MEDIO 2017
02 Silvicultura e explotación forestal	C	1.561
	LU	868
	OU	700
	PO	982
	Galicia	4.111
16 Industria da madeira e cortiza, excepto mobles; cestería e espartería	C	4.316
	LU	1.254
	OU	962
	PO	2.139
	Galicia	8.671
17 Industria do papel	C	465
	LU	15
	OU	85
	PO	905
	Galicia	1.470
31 Fabricación de mobles	C	1.894
	LU	358
	OU	404
	PO	3.411
	Galicia	6.067
TOTAL		20.320

Figura 33 Evolución Relativa do Emprego en Cadea Forestal Madeira desde 2015

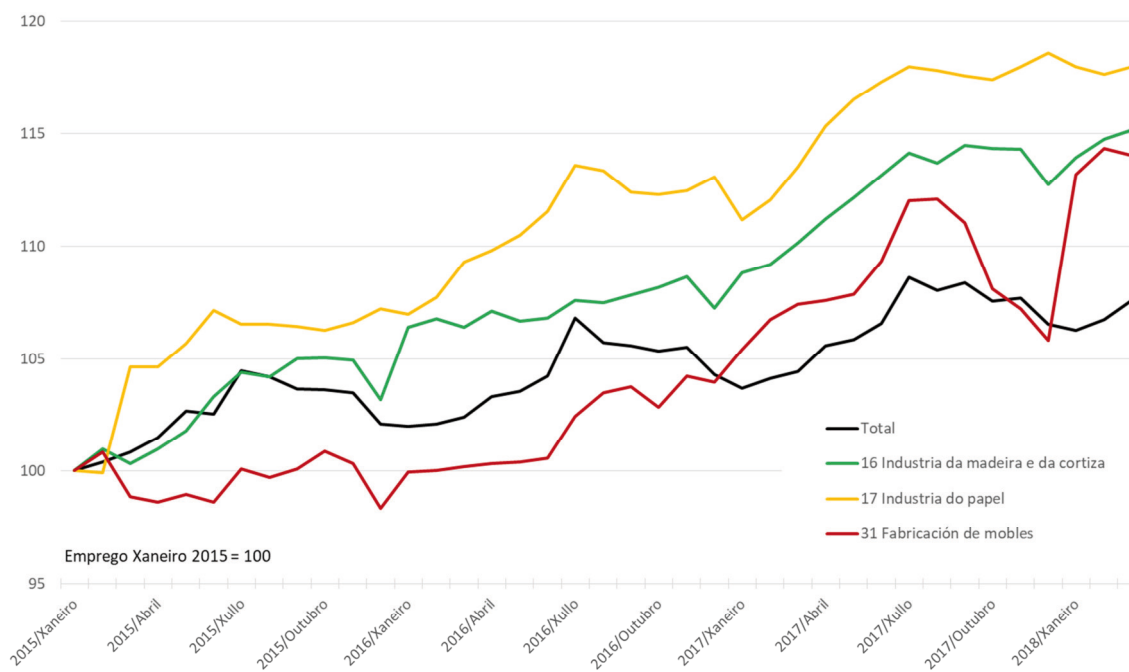

Figura 34 Evolución emprego en cadea forestal - madeira Galicia 2011 - 2018

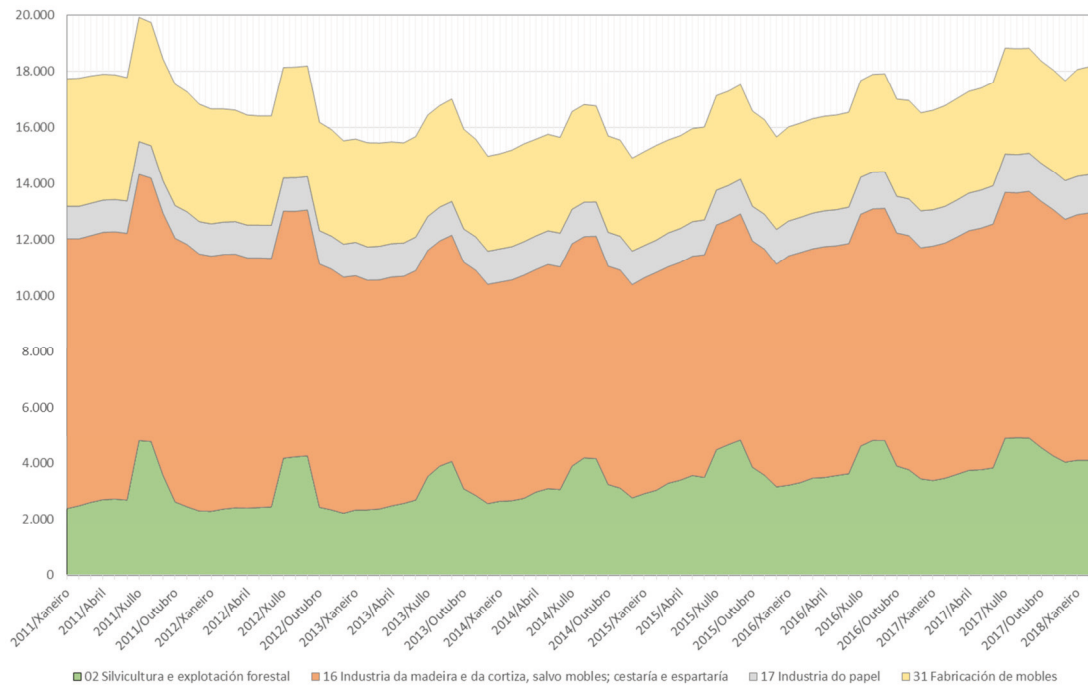

Figura 35 Evolución emprego en cadea forestal - madeira España 2011 - 2018

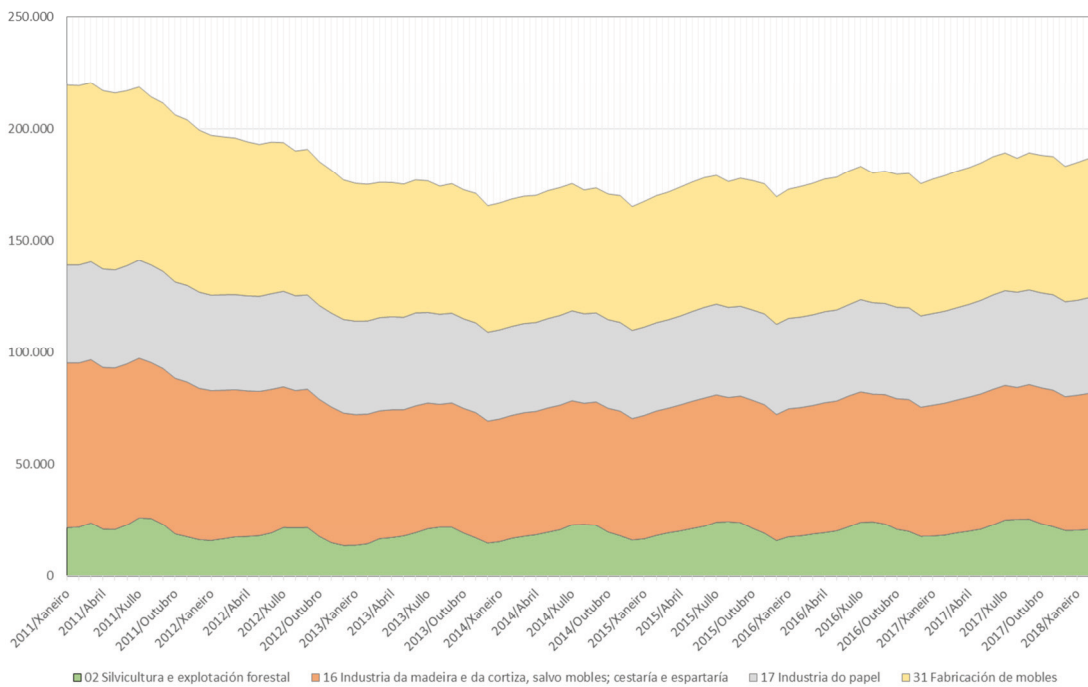

Figura 36 Evolución relativa emprego en cadea forestal - madeira Galicia 2011 - 2018

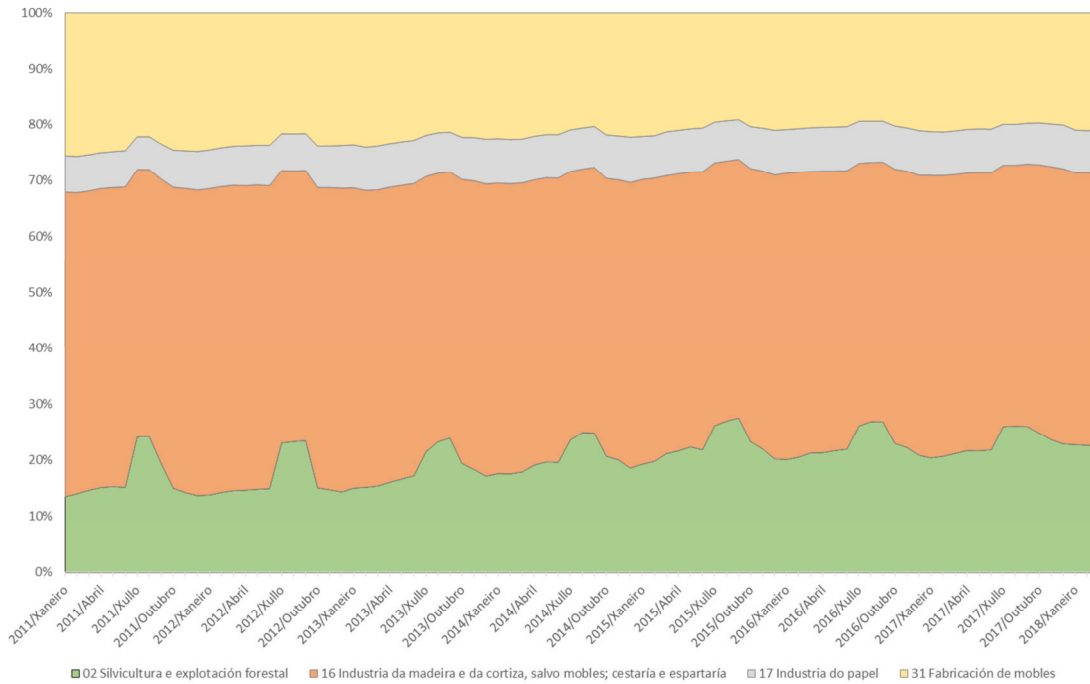

Figura 37 Evolución relativa emprego en cadea forestal - madeira España 2011 - 2018

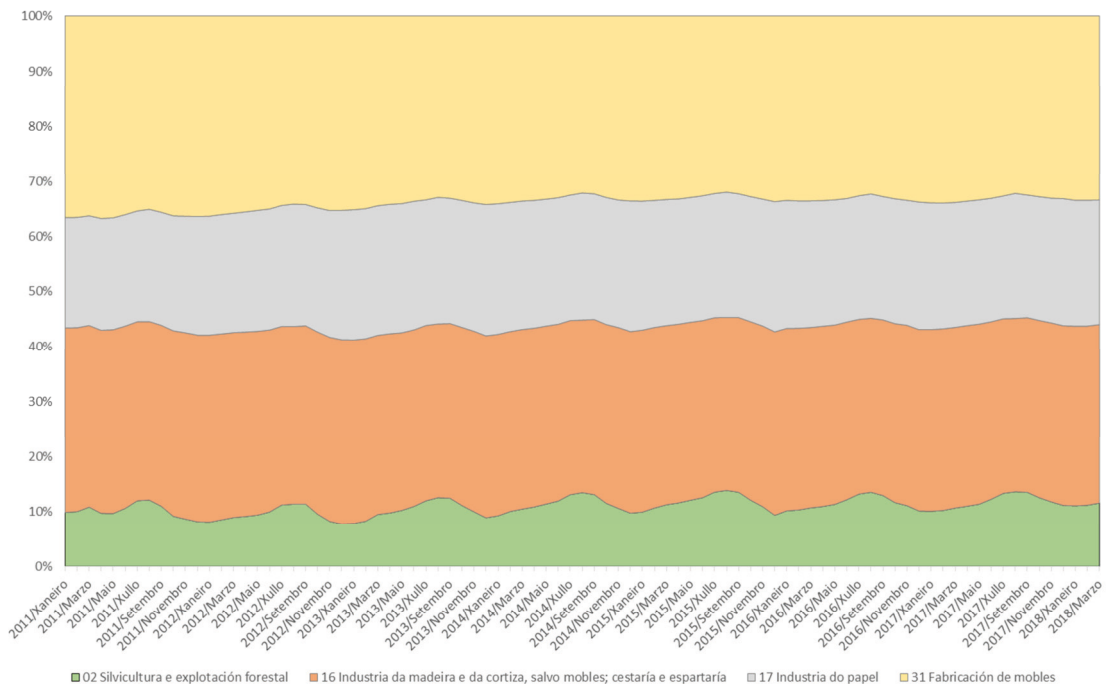

Figura 38 Evolución emprego en cadea forestal - madeira A Coruña 2011 - 2018

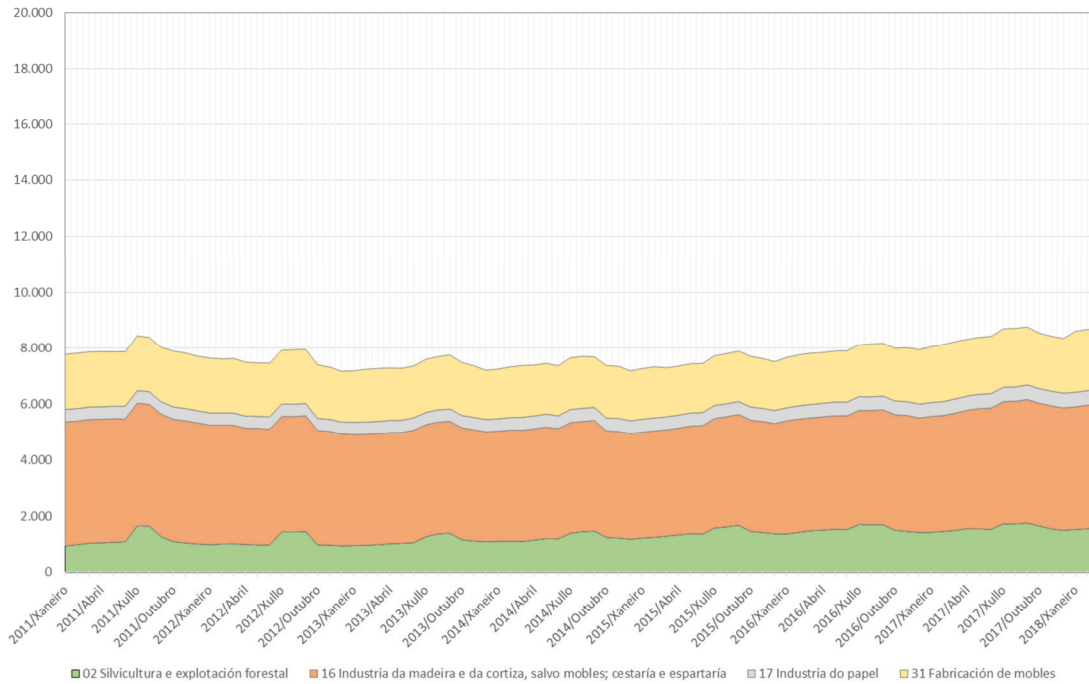

Figura 39 Evolución relativa emprego en cadea forestal - madeira Lugo 2011 - 2018

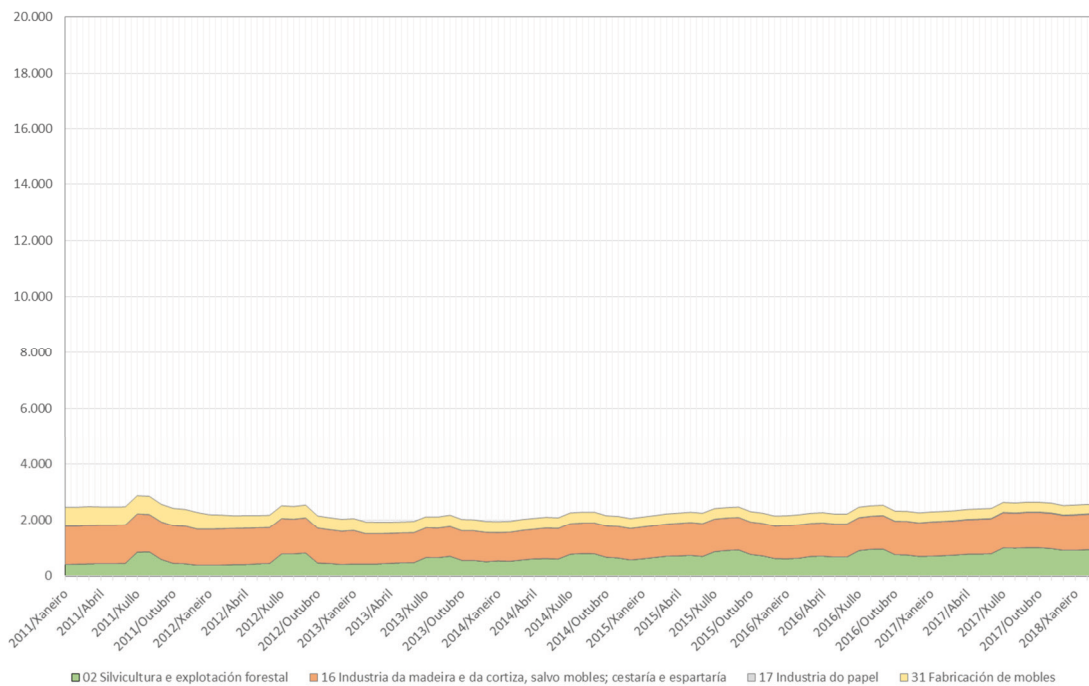

Figura 40 Evolución relativa emprego en cadea forestal - madeira Ourense 2011 - 2018

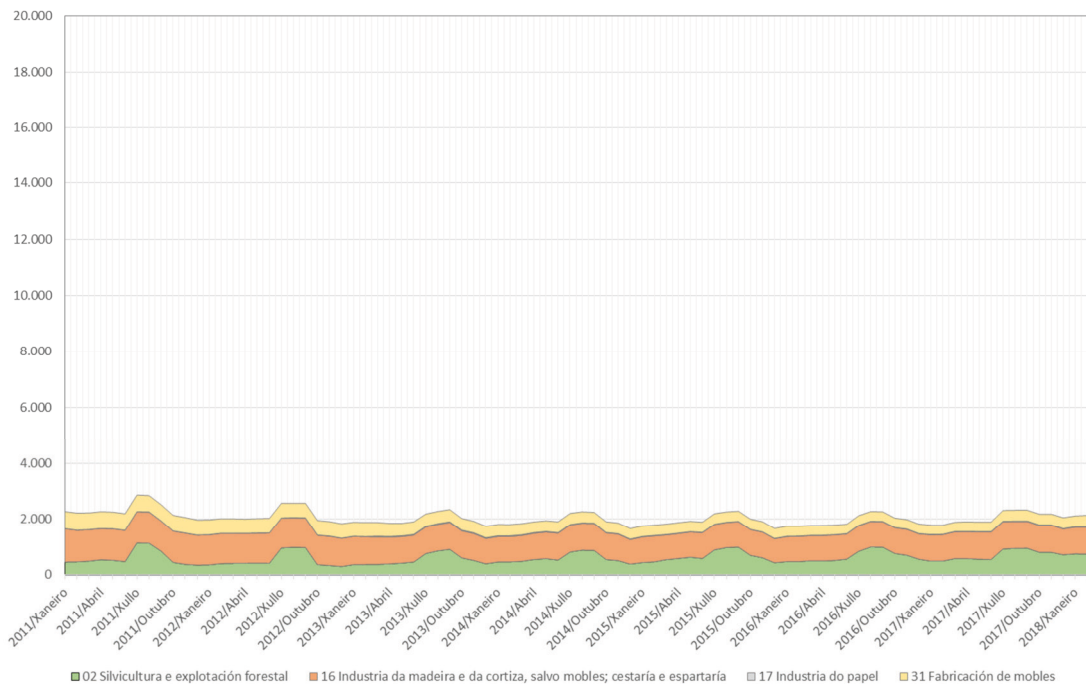

Figura 41 Evolución relativa emprego en cadea forestal - madeira Pontevedra 2011 - 2018

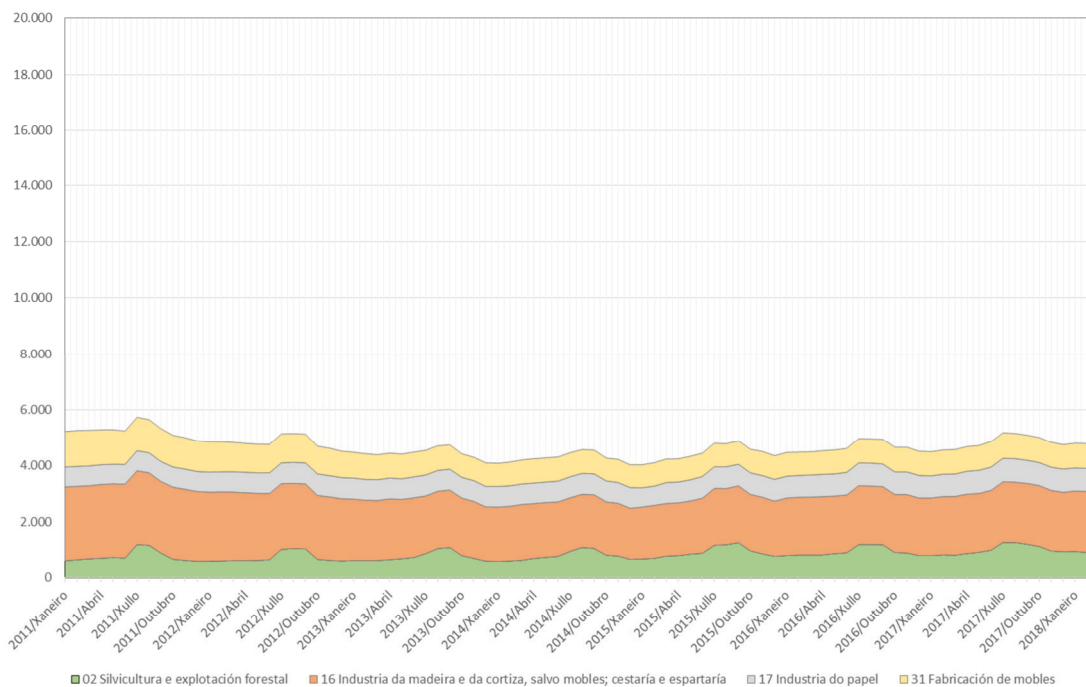
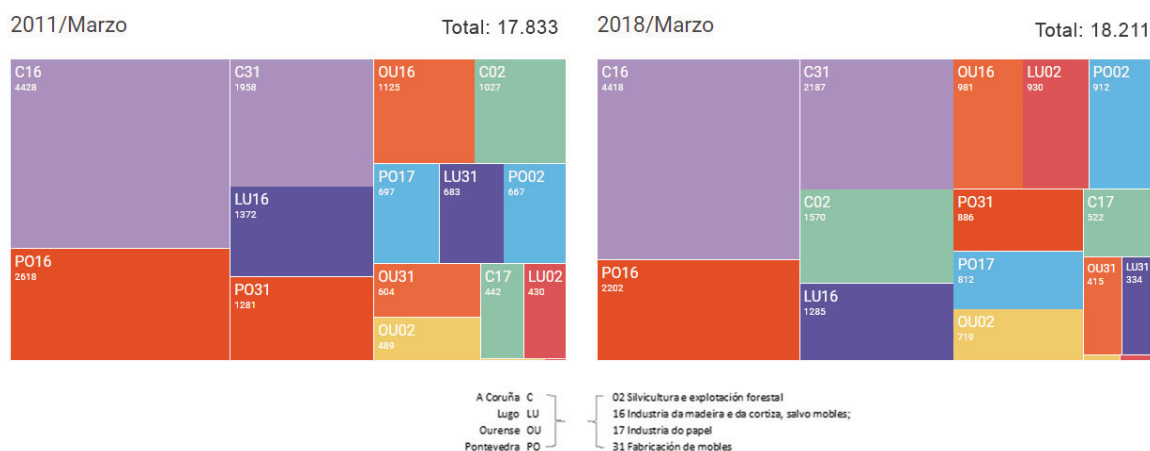

Figura 42 Afiliados a Seguridade Social en cadea forestal-madeira marzo 2001 - marzo 2018

Táboa 18 Número de empresas por actividade principal (grupos CNAE 2009)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
16 Industria da madeira e da cortiza, excepto mobles	1.549	1.482	1.390	1.284	1.235	1.157	1.085	1.044	1.016	1.002	1.029
161 Serrado e cepillado da madeira	413	395	363	343	333	309	299	295	298	304	317
162 Fabricación de Produtos de madeira, cortiza,	1.136	1.087	1.027	941	902	848	786	749	718	698	712
17 Industria do papel	56	54	53	49	47	50	51	46	39	39	38
171 Fabricación de pasta papeleira, papel e cartón	7	7	7	6	4	4	5	6	6	7	6
172 Fabricación de artigos de papel e de cartón	49	47	46	43	43	46	46	40	33	32	32
31 Fabricación de mobles	1.185	1.165	1.099	1.041	994	934	904	885	843	828	830

Figura 43 Distribución xeográfica de axudas FEADER 2018. Serradoiros

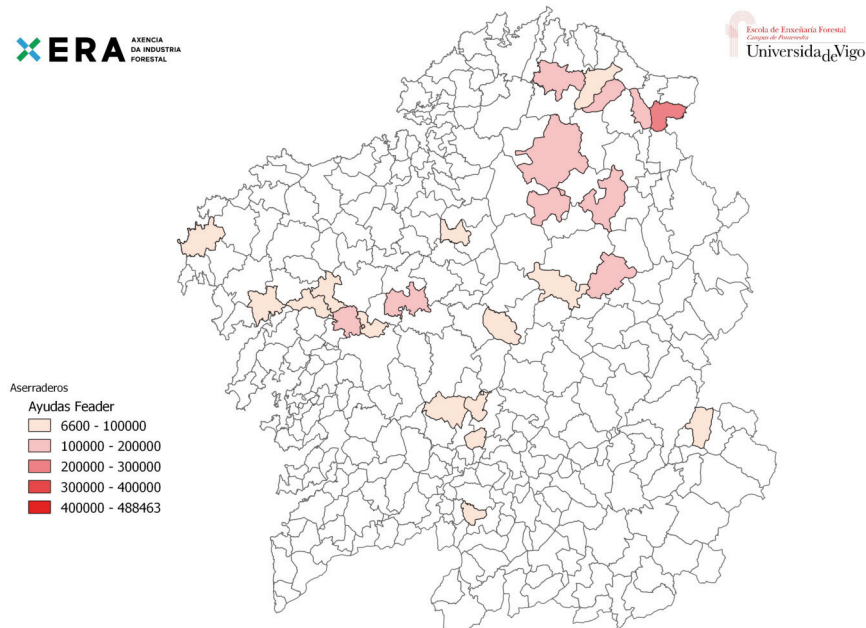

Figura 44 Distribución xeográfica de axudas FEADER 2018. Aproveitamentos

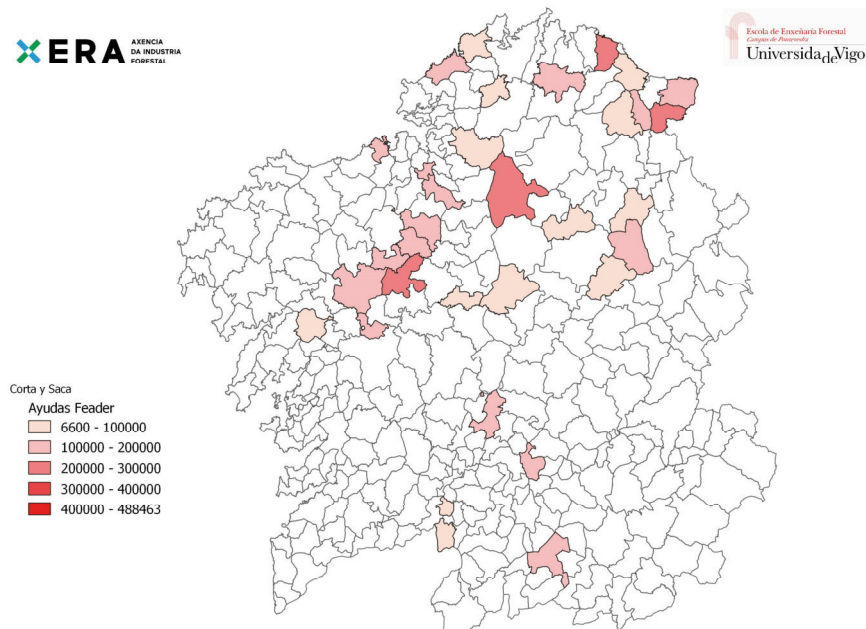

Figura 45 Distribución xeográfica de axudas FEADER 2018. Outros conceptos

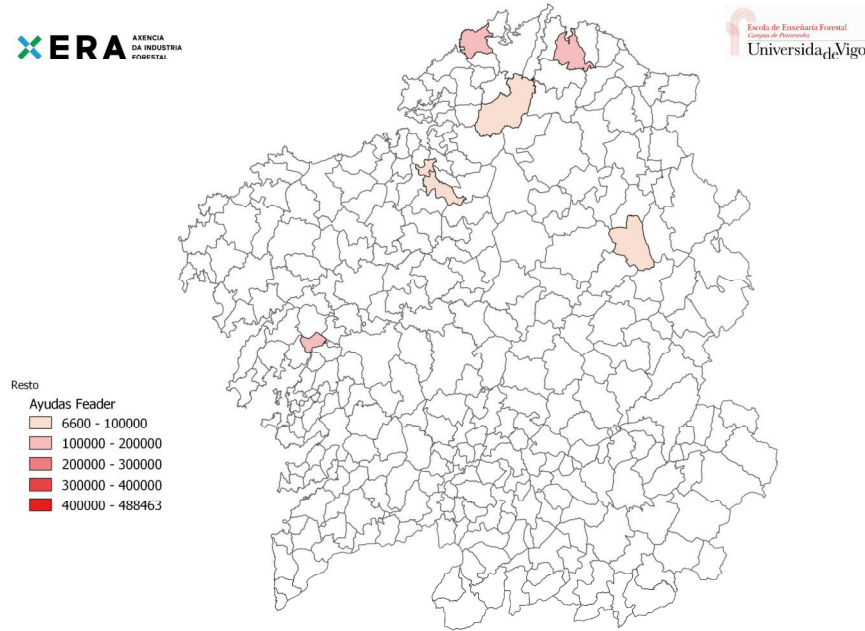
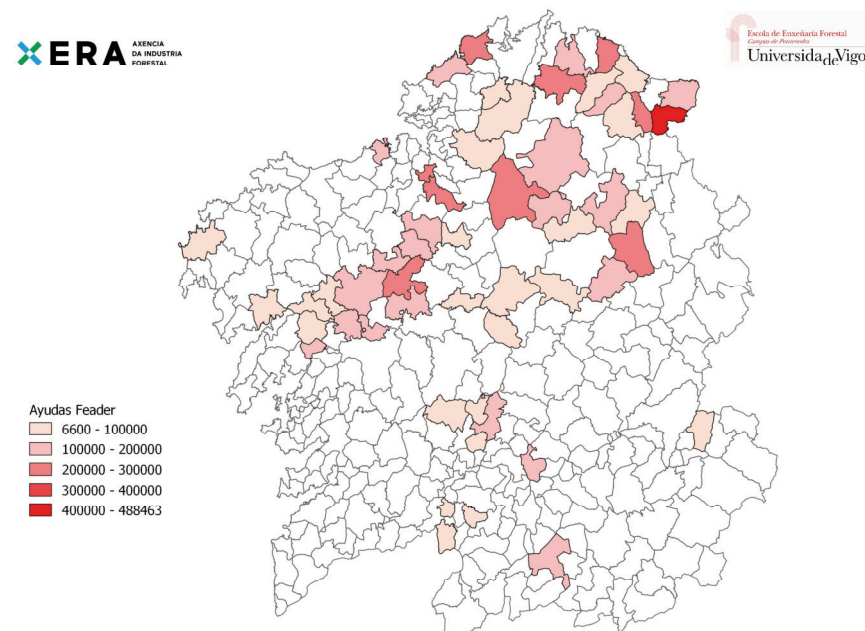

Figura 46 Distribución xeográfica de axudas FEADER 2018. Total

CONCLUSIÓNS

É necesario converter ao monte nun dos alicerces do desenvolvemento rural, e un recurso estratéxico nun contexto europeo no que todos os escenarios apuntan cara a escaseza de madeira.

Os aproveitamentos forestais conseguiron, en 2017, rexistros sobresaíntes desde o punto de vista cuantitativo. Ademais, o traballo aquí presentado consegue ilustrar outros aspectos cualitativos especialmente relevantes: xeración de ingresos en contornas rurais, diversidade da cadea de transformación e impacto sobre economías familiares.

Con todo, a análise detallada tamén identifica unha serie de debilidades a haberaas que prestar especial atención na análise dos futuros exercicios. Entre estes cabe destacar o estancamento da produción de madeira de piñeiro, particularmente aquel de elevada calidade tecnolóxica procedente de silvicultura profesional; que a produción estea practicamente na súa totalidade baseada nos aproveitamentos de silvicultores individuais nun contexto de elevada fragmentación da propiedade; ou a desigual distribución xeográfica da actividade silvícola con provincias como a de Ourense onde a actividade dista aínda do seu potencial.

Pola súa banda, a industria de transformación sufriu nos últimos anos un descenso acusado das vendas iniciado co cambio de ciclo do sector da construción, a crise financeira global e o descenso do consumo. Ante esta situación moitas empresas traballaron na mellora da súa competitividade e a súa masa crítica nos mercados exteriores, especialmente naqueles nos que a recuperación económica prevíase a menor prazo. O segmento do *contract* é o mellor exemplo no ámbito da segunda transformación da madeira.

A tendencia comezou a reverter a partir do ano 2013 e consolidarse desde 2015. En 2017 moitos indicadores conseguiron valores semellantes aos de 2008, incluso alcanzando rexistros históricos nalgúns como as exportacións. A recuperación do emprego no sector foi maior que a experimentada na economía xeral.

A pesar diso, parte da estrutura produtiva mudou de maneira permanente e por tanto non se tratou dunha recuperación do estado anterior senón unha nova situación que obviamente necesitará ser monitorizada.

INFORMACIÓN DE CONTACTO

Escola de Enxeñaría Forestal de Pontevedra
Campus Universitario de Pontevedra - A Xunqueira s/n
36005 Pontevedra
Tel. +34 986 80 1900 / 47
Fax +34 986 80 19 07
Email: jpicos@uvigo.es

Como citar este informe:

XERA (2018). A Cadea Forestal - Madeira en Galicia 2017. Axencia Galega da Industria Forestal. Consellería de Economía, Emprego e Industria. Universidade de Vigo. J. Picos (coord.).54 p.

Enlace ó contido do informe:

www.xera.gal

